

בנק מזרחי טפחות

דוח סיכונים לרבעון הראשון של שנת 2022

דוח תמציתי של הדירקטוריון והנהלה
הצהרות לגבי גילוי
דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
תמצית דוחות כספיים
ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים לדוח הרבעוני

גילויים פיקוחיים נוספים

תיאור המאפיינים של מכשירי ההון הנכללים בהון הפיקוחי

דוח זה כולל מידע נלווה לדוחות הכספיים של הבנק והינו ערוך בהתאם להוראות המפקח על הבנקים הכוללות דרישות גילוי מתוך הנדבך השלישי של באזל ודרישות גילוי נוספות של הוועדה ליציבות פיננסית (ה-FSB).

אתר מגנ"א של רשות ניירות ערך כולל גם את הדיווחים הבאים: דוח סיכונים זה ומידע פיקוחי נוסף על מכשירי ההון הפיקוחיים שהנפיק הבנק (להלן: "הדיווחים"). בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, נכללים תמצית הדוחות הכספיים לתקופת הביניים והדיווחים האמורים גם באתר האינטרנט של הבנק:

www.mizrahi-tefahot.co.il < אודות הבנק < קשרי משקיעים < מידע כספי

תוכן העניינים הראשי

7	מידע צופה פני עתיד
8	יחסים פיקוחיים עיקריים וסקירת ניהול סיכונים ונכסי סיכון
10	גישת הבנק לניהול סיכונים (OVA)
10	מידע כללי על ניהול הסיכונים השונים ופרופיל הסיכון
10	סיכונים מובילים ומתפתחים
11	מיפוי כללי של גורמי הסיכון ומידת השפעתם
14	סקירת נכסי סיכון משוקללים (OV1)
15	הון ומינוף
18	יחס המינוף
20	סיכון אשראי
20	איכות האשראי של חשיפות אשראי (CR1)
22	סיכון האשראי לפי הגישה הסטנדרטית
23	סיכון אשראי של צד נגדי
24	סיכון שוק
24	סיכון שוק בגישה הסטנדרטית
25	סיכון נזילות
25	יחס כיסוי הנזילות (LIQ1)
28	התפתחויות ביחס כיסוי הנזילות
28	יחס מימון יציב נטו (LIQ2)
30	מילון ואינדקס מונחים שנכללו בדוח הסיכונים

רשימת טבלאות (לוחות) הנכללים במסגרת דוח הסיכונים

8	יחסים פיקוחיים עיקריים - נתוני מפתח
12	מיפוי גורמי הסיכון, פוטנציאל השפעתם על קבוצת הבנק וחברי ההנהלה שמונו כמנהלי הסיכונים (Risk Owner) לכל אחד מהם
14	סקירות נכסי סיכון משוקללים (OV1)
15	תמצית רכיבי ההון הפיקוחי, יחס ההון לרכיבי סיכון של הקבוצה ויחסי ההון המזעריים שנקבעו על ידי הפיקוח על הבנקים
16	הרכב ההון הפיקוחי
18	פרטים בדבר יחס המינוף (Leverage Ratio) של הבנק
19	גילוי על יחס המינוף
20	איכות האשראי של חשיפות אשראי (CRI)
21	שיטות להפחתת סיכון אשראי (CR3)
22	הגישה הסטנדרטית - חשיפות לפי סוגי נכסים ומשקולות סיכון (CR5)
23	ניתוח חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) לפי גישה פיקוחית (CCR1)
23	הקצאת הון בגין התאמת שערון לסיכון אשראי (CVA) (CCR2)
24	רכיבי דרישת ההון תחת הגישה הסטנדרטית לסיכון שוק
25	פרטים בדבר יחס כיסוי הנזילות
27	הרכב הנכסים הנדילים באיכות גבוהה (HQLA)
28	הרכב נכסים זמינים משועבדים ולא משועבדים
29	פרטים בדבר יחס מימון יציב נטו

דוח סיכונים

ליום 31 במרץ 2022

דוח סיכונים

דוח סיכונים זה כולל מידע נלווה נוסף לתמצית הדוחות הכספיים המאוחדים של בנק מזרחי טפחות בע"מ והחברות המאוחדות שלו ליום 31 במרץ 2022. תמצית הדוחות הכספיים ומידע נלווה לתמצית הדוחות הכספיים, לרבות דוח הדירקטוריון וההנהלה, דוח סיכונים זה וגילויים פיקוחיים נוספים אושרו לפרסום בישיבת הדירקטוריון של הבנק שהתקיימה ביום 24 במאי 2022 (כ"ג בסיון התשפ"ב).

דוח הסיכונים והגילויים הפיקוחיים הנוספים ערוכים בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו הכוללות דרישות גילוי מתוך הנדבך השלישי של באזל, דרישות גילוי שפורסמו על ידי הפורום ליציבות פיננסית (ה-FSF) ודרישות גילוי נוספות של הועדה ליציבות פיננסית (ה-FSB).

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים, המתכונת הרבעונית של דוח הסיכונים הינה מצומצמת וממוקדת בגילויים איכותיים וכמותיים אשר ניתוחם והצגתם בתדירות רבעונית, מהותית לקוראי הדוח.

ככל הנדרש, יש לעיין בדוח זה ביחד עם דוח הסיכונים לשנת 2021.

הגילוי בדוח זה מיועד לאפשר למשתמשים להעריך מידע משמעותי הכלול בו לגבי יישום מסגרת העבודה למדידה והלימות הון וליישום הוראות "באזל III: מסגרת פיקוחית גלובלית לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית".

כלל הדוחות האמורים מפורסמים גם באתר האינטרנט של הבנק:

www.mizrahi-tefahot.co.il << אודות הבנק >> קשרי משקיעים >> מידע כספי

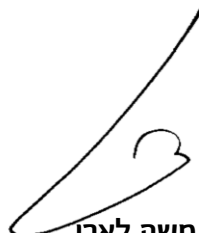
בהתאם לתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמת נגישות לשירות), תשע"ג-2013 כולל האתר גם דוחות מונגשים.

דורון קלאוזנר

סגן מנהל כללי

מנהל סיכונים ראשי, CRO

משה לארי

מנהל כללי

משה ידמן

יושב ראש הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים ודוח הסיכונים:

רמת גן 24 במאי 2022

כ"ג בסיון התשפ"ב

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח הסיכונים, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968 (להלן: "החוק").

תוצאות הבנק בפועל, עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע הצופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בשוקי ההון בארץ ובעולם, שינויים מאקרו כלכליים, שינויים גיאוגרפיים, שינויי חקיקה ורגולציה ושינויים אחרים שאינם בשליטת הבנק ואשר עשויים להביא לאי התממשות הערכות ו/או לשינוי בתוכניות העסקיות.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "אנו מאמינים", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתכננים", "מתעתד", "עשוי להשתנות" וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "תוכנית", "יעדים", "רצון", "צריך", "יכול", "יהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר וודאות משום שהם מבוססים על הערכות הבנק הנוכחיות לגבי אירועים עתידיים, אשר כוללים בין היתר: תחזיות להתפתחות הכלכלית בארץ ובעולם, ובמיוחד למצב הכלכלי במשק, כולל השפעת תנאים מאקרו כלכליים וגיאוגרפיים; צפי לשינויים ולהתפתחויות בשוקי המטבע ובשוקי ההון; תחזיות הקשורות בגורמים שונים נוספים המשפיעים על החשיפה לסיכונים פיננסיים; תחזיות לשינויים באיתנות הפיננסית של לווים, להעדפות הציבור, לשינויים בחקיקה ובהוראות רשויות פיקוחיות, להתנהגות המתחרים, למצבו התדמייתי של הבנק, להתפתחויות טכנולוגיות ולהתפתחויות בנושאי כח אדם.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, נתוני בנק ישראל, משרד השיכון וגורמים אחרים המפרסמים נתונים והערכות לגבי שוקי ההון בארץ ובעולם ועל תחזיות והערכות לעתיד בנושאים שונים, כאמור לעיל, באופן שקיימת אפשרות שאירועים או התפתחויות, שנחזו כצפויים, לא יתממשו כלל או בחלקם.

יחסים פיקוחיים עיקריים וסקירת ניהול סיכונים ונכסי סיכון

יחסים פיקוחיים עיקריים - נתוני מפתח

להלן נתוני מפתח הרלבנטיים לפרופיל הסיכון של הבנק (במיליוני שקלים חדשים):

2021		2021		2022		
שנתי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	
יחסים פיקוחיים ופיננסיים עיקריים						
הון זמין						
						הון עצמי רובד 1 ⁽¹⁾
21,969	20,708	21,783	22,099	21,969	22,650	
						הון עצמי רובד 1, לפני השפעת הוראות מעבר
21,935	20,607	21,709	22,045	21,935	22,355	
						הון כולל
29,883	27,373	30,267	30,268	29,883	30,314	
						הון כולל, לפני השפעת הוראות מעבר
29,402	26,825	29,746	29,767	29,402	30,097	
נכסי סיכון משוקלים						
						סך נכסי סיכון משוקלים (RWA)
218,710	203,936	206,779	211,706	218,710	226,301	
יחס הלימות הון (באחוזים)						
						יחס הון עצמי רובד 1 ⁽¹⁾
10.04	10.15	10.53	10.44	10.04	10.01	
						יחס הון עצמי רובד 1, לפני השפעת הוראות מעבר
10.03	10.10	10.50	10.41	10.03	9.86	
						יחס הון כולל
13.66	13.42	14.64	14.30	13.66	13.40	
						יחס הון כולל, לפני השפעת הוראות מעבר
13.44	13.15	14.38	14.06	13.44	13.28	
						יחס הון עצמי רובד 1 הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים ⁽²⁾
8.60	8.66	8.63	8.60	8.60	9.61	
						יחס הון עצמי רובד 1 זמין, מעבר לנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים ⁽²⁾
1.44	1.49	1.90	1.84	1.44	0.40	
יחס המינוף						
						סך החשיפות
423,950	401,308	406,235	411,555	423,950	426,244	
						יחס המינוף (באחוזים) ⁽³⁾
5.18	5.16	5.36	5.37	5.18	5.31	
						יחס המינוף, לפני השפעת הוראות מעבר (באחוזים)
5.17	5.13	5.34	5.36	5.17	5.24	
יחס כיסוי נזילות⁽⁴⁾						
						סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה
88,141	84,754	88,745	91,377	88,141	85,927	
						סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים, נטו
70,541	63,729	66,992	72,679	70,541	71,724	
						יחס כיסוי הנזילות (באחוזים)
125	133	132	126	125	120	
יחס מימון יציב						
						סך הכל מימון יציב זמין ⁽⁸⁾
259,631	-	-	-	259,631	258,878	
						סך הכל מימון יציב נדרש
218,447	-	-	-	218,447	223,900	
						יחס מימון יציב נטו (באחוזים)
119	-	-	-	119	116	
מדדי ביצוע						
						תשואת הרווח הנקי ⁽⁵⁾⁽⁶⁾
15.8	14.1	19.8	16.2	12.9	21.9	
						תשואת הרווח לנכסי סיכון ⁽⁶⁾⁽⁷⁾
1.53	1.34	1.92	1.62	1.26	2.07	
						פיקדונות הציבור לאשראי לציבור, נטו
113.4	117.7	115.8	117.0	113.4	110.5	
מדדי איכות אשראי עיקריים						
						שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור
0.77	0.96	0.86	0.83	0.77	0.89	
						שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי, הכוללת אומדן הפסדי
						אשראי הגלומים ביתרת האשראי לציבור של בנק אגוד, מתוך
0.85	1.07	0.95	0.91	0.85	0.94	האשראי לציבור
						שיעור חובות שאינם צוברים או חובות בפיגור של 90 ימים או יותר
0.98	1.23	1.07	1.06	0.98	1.13	מתוך האשראי לציבור
						הוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופה לסך האשראי לציבור, נטו ⁽⁶⁾
(0.10)	0.02	(0.38)	(0.06)	(0.02)	0.11	
						מזה: בגין הלוואות מסחריות שאינן הלוואות לדיור
(0.15)	0.16	(0.80)	(0.11)	0.11	0.26	
						מזה: בגין הלוואות לדיור
(0.08)	(0.06)	(0.14)	(0.02)	(0.09)	0.03	
						שיעור מחיקות חשבונאיות נטו מאשראי ממוצע לציבור ⁽⁶⁾
0.05	0.06	0.04	0.03	0.09	0.03	

דוח סיכונים

ליום 31 במרץ 2022

היחסים הפיננסיים מצביעים כי:

- תשואת הרווח הנקי הגיעה ברבעון הראשון של השנה ל-21.9%, זאת כתוצאה מגידול נפח הפעילות, מהשפעת מדד המחירים לצרכן, ומרווחי הון ממימוש נכסים.
 - יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון הגיע לשיעור של 10.01%. שיעור היחס המזערי לו מחויב הבנק הינו 9.61%
- סעיפי רווח והפסד, סעיפי המאזן והיחסים הפיננסיים השונים מנותחים באופן מפורט בדוח הדירקטוריון וההנהלה לפי העניין, בפרק "הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי", ובפרק "סקירת הסיכונים".

- (1) לבנק אין מכשירי הון הנכללים ב"הון רובד 1 נוסף", ולכן סך הון רובד 1 זהה לסך הון עצמי רובד 1.
- (2) לרבות דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדירור לתאריכי הדוחות הכספיים, למעט הלוואות לדירור שניתנו בתקופת הוראת השעה לאור משבר הקורונה. לפירוט נוסף על הוראת השעה להתמודדות עם משבר הקורונה ראה פרק הון ומינוף.
- (3) יחס המינוף (Leverage Ratio) - היחס בין הון רובד 1 (לפי כללי באזל) לסך החשיפות. יחס זה מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218.
- (4) יחס כיסוי הנזילות (Liquidity Coverage Ratio) - סך הנכסים הנזילים באיכות גבוהה לתזרים המזומנים היוצא נטו ברבעון. יחס זה מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221, במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון האחרון בתקופה המדווחת.
- (5) יחס מימון יציב נטו - יחס נזילות שנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים, בהתאם להמלצות ועדת באזל, ונועד לשמירה על מבנה מימון בר-קיימא לאורך זמן, בנוסף על יחס כיסוי הנזילות. הדרישה לחישוב ושמירה על יחס מימון יציב נטו מינימלי, וכן הדרישה לדיווח לציבור, היא החל מיום 31 בדצמבר 2021.
- (6) הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק.
- (7) מחושב על בסיס שנתי. בהתאם לחוזר מספר 2664-06 של בנק ישראל, עודכנה שיטת החישוב להצגת תשואה לתקופות ביניים. מספרי השוואה עודכנו בהתאם. תשואת הרווח הנקי בשנת 2021 בהתאם לשיטה הישנה הייתה: לרבעון הראשון - 14.9%, לרבעון השני 21.3%, לרבעון השלישי 17.3%, לרבעון הרביעי 13.5%.
- (8) רווח נקי לסך נכסי סיכון ממוצעים. בנטרול השפעת רווחי הון, נטו, ממימוש נכסים, מגיעה תשואת הרווח הנקי על ההון ברבעון הראשון של שנת 2022 ל-16.6%.
- (9) החל מהרבעון הראשון של שנת 2022, בעקבות יישום ההוראות החדשות בדבר הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות, הלוואות לדירור בפיגור או בארגון מחדש, שעל פי ההוראות החדשות אינן צוברות הכנסות ריבית בדוחות הכספיים, שהוצגו בעבר כ"סיכון אשראי בעייתי צובר - לדירור", מוצגות כעת כ"אשראי לא צובר". כמו כן, כולל "אשראי לציבור בעייתי צובר - לדירור" גם הלוואות צוברות ריבית, המסוגלות כבעייתיות עקב אינדיקציות איכותיות.

גישת הבנק לניהול סיכונים (ova)

מידע כללי על ניהול הסיכונים השונים ופרופיל הסיכון

הבנק פועל בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא ניהול ובקרת סיכונים ובהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין, ובפרט, הוראה 310 – "ניהול סיכונים", המבוססת על המלצות וועדת באזל, המתווה את עקרונות ניהול ובקרת הסיכונים במערכת הבנקאית בישראל וקובעת את הסטנדרטים הנדרשים מהבנקים, ליצירת מסגרת לניהול ובקרת הסיכונים ההולמת את דרישות הרגולציה, פרופיל הסיכון, אסטרטגיית הסיכון והיעדים העסקיים של הבנק. כלל מסמכי המדיניות של הבנק לניהול ובקרת סיכונים מבוססים על עקרונות יסוד אלו.

ניהול הסיכונים בקבוצה מתבצע בראייה כוללת של פעילות הבנק בארץ ובשולחות חוץ לארץ ובהתאמה לדרישות הרגולטוריות, במטרה לתמוך בהשגת היעדים האסטרטגיים של הקבוצה, תוך נטילת סיכונים בצורה מושכלת ושמירה על רמת סיכון התואמת את תיאבון הסיכון הכולל שהוגדר על ידי דירקטוריון הבנק.

תיאבון הסיכון מגדיר את רמת הסיכון הכוללת שהבנק מוכן לקחת על עצמו ומהווה קביעה ברמת-על. תיאבון הסיכון מגדיר היכן הבנק רוצה להימצא במונחים של תשואה (תמורה/תועלת) מול סיכון (עלות) במבט צופה פני עתיד. תיאבון הסיכון מוגדר כמותית ואיכותית במהלך עסקים רגיל ובתרחישי קיצון ומבוסס על אסטרטגיית הסיכון ועקרונות היסוד של התוכנית האסטרטגית והעסקית של הבנק, על רמת הנזילות והון הנדרשת לעמידה ביעדים האסטרטגיים וכן, על תוצאות תרחישי הקיצון השונים שעורך הבנק.

הסיבולת לסיכון מהווה קביעה ספציפית של רמות הסיכון לכלל הסיכונים אליהם חשוף הבנק. רמות הסיכון נקבעות במגוון מדדים כמותיים ואיכותיים, התומכים בהשגת המטרות העסקיות, ומשאירים את הבנק בגבולות הגזרה אשר הוגדרו בתיאבון הסיכון הכולל ובכפוף למגבלות רגולטוריות קשוחות. סך מגבלות הסיכון, מגלמות באופן מצרפי את תיאבון הסיכון הכוללת שהבנק מוכן לקחת על עצמו.

התרחיש המערכתי

התרחיש המערכתי הינו תרחיש קיצון אחיד שעורך הפיקוח על הבנקים למערכת הבנקאית. באוקטובר 2021, פרסם בנק ישראל תרחיש מערכתי מעודכן, הכולל תרחיש מאקרו כלכלי, אשר מאופיין בזעזוע גלובלי, ומתבטא בהאטת הפעילות הכלכלית ונפילות בשווקים בעולם ובישראל. הריבית עולה בעקבות אינפלציה גבוהה, ובמקביל חלים ירידה חדה במחירי הנכסים, עלייה באבטלה והתכווצות הצריכה הפרטית. מעבר לכך ובמקביל בסוף שנת 2022, מתחילה מערכה ביטחונית משמעותית בישראל, המביאה להחמרה נוספת בפעילות המשקית, ומביאה לירידה מהותית בדירוג האשראי של מדינת ישראל (ירידה ל - BBB), זאת לצד השינויים בסביבה העסקית והתגברות התחרות מול השחקנים הפיננסיים החדשים. תוצאות הבנק בתרחיש זה, המתארות את ההתפתחות הצפויה של מאזן הבנק ונתוני הרווחיות ויחסי ההון והמינוף הועברו לבנק ישראל בחודש פברואר 2022.

סיכונים מובילים ומתפתחים

הפעילות העסקית של הבנק חושפת אותו לשורה של סיכונים פיננסיים ושיאנים פיננסיים המהווים פוטנציאל לפגיעה בתוצאותיו העסקיות ובתדמיתו. הסיכונים המובילים והמתפתחים נגזרים מהסביבה העסקית של הבנק המושפעת מהסביבה המאקרו-כלכלית, מסיכונים הקשורים לרגולציה ולחקיקה, לשינויים החלים במודל העסקי ולמגמות חברתיות וצרכניות. בשנים האחרונות, לנוכח שינויים בסביבה התחרותית, בסביבת הצרכן, בסביבה הרגולטורית ובסביבה הטכנולוגית, ניכרת מגמת התפתחות בסיכונים שאינם פיננסיים.

סיכונים מובילים הינם סיכונים הנובעים מהתפתחויות בסביבה העסקית של הבנק, העשויים להתממש בשנה הקרובה והינם בעלי פוטנציאל להשפעה מהותית על תוצאותיו הפיננסיות ויציבותו של הבנק. כמו כן, מזהים הסיכונים המתפתחים, שהינם סיכונים העשויים להתממש בטווח הארוך יותר וקיימת אי וודאות באשר לאופיים והיקף השפעתם על הבנק, מבין סיכונים אלה ניתן לאפיין סיכונים אבטחת מידע וסייבר, טכנולוגית המידע ומוניטין. כאמור, מיפוי הסיכונים נבחן באופן שוטף כדי לוודא שהוא מקיף את כלל הסיכונים הגלומים בפעילותו העסקית ואלו הנובעים מתנאי השוק ומדרישות הרגולציה.

הסיכונים המובילים והמתפתחים המהותיים:

סיכון עסקי אסטרטגי – הינו סיכון בזמן אמת או סיכון עתיד, לרווחים, להון, למוניטין או למעמד הבנק, הנובע מהחלטות עסקיות שגויות, הטמעה לא נאותה של החלטות הבנק או התאמה לא נאותה של הבנק לשינויים בסביבה העסקית בה הוא פועל. התגברות התחרות, שינויים בהתנהגות הלקוחות ובמודלים העסקיים עלולים ליצור השפעות מהותיות על המערכת הבנקאית בטווח הבינוני ארוך. כמו כן, שינויים רגולטוריים עלולים להשפיע על התוצאות העסקיות של הבנק. השפעתן של הוראות רגולציה בתחומי ליבה של הפעילות הבנקאית, ובכללן השפעותיו האפשריות של החוק ל"הגברת התחרותיות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל". מטרת החוק הינה הגברת התחרות בשירותי הבנקאות הקמעונאיים תוך התייחסות לצד ההיצע - הוספת שחקנים חדשים, ולצד הביקוש - הגברת יכולת הצרכן להשוות בין עלויות של שירותים פיננסיים.

ההתפתחויות הטכנולוגיות בעולם הפיננסיים והשינויים בהעדפות הצרכנים מובילים למעבר גובר של הפעילות הבנקאית לדיגיטל. התפתחות הבנקאות הפתוחה עשויה להוביל להתעצמות התחרות בזירת המחיר, בייחוד בתחום השלומים והעברות הכספים. על רקע התפתחויות אלה, קיים סיכון גובר לפיצול צריכת סל המוצרים הבנקאיים, ולהתגברות האיום התחרותי על מערכת הבנקאות כתוצאה מכניסה של גופים פיננסיים חוץ-בנקאיים וחברות טכנולוגיה לתחומי פעילות בנקאיים. הבנק נערך לעולם הטכנולוגי המשתנה באמצעות התאמת פונקציית הייצור הבנקאית, בין היתר, באמצעות השקעות בטכנולוגיה.

ביום 26 באפריל 2021 אישר דירקטוריון הבנק תוכנית חומש אסטרטגית חדשה, לשנים 2021 עד 2025, המבוססת, בין היתר, על מיצוב הבנק כשחקן מרכזי בבנקאות העסקית, ביסוס המובילות של קבוצת הבנק בקרב משקי בית, מתן שירותי בנקאות אישיים ואנושיים הנתמכים בטכנולוגיה דיגיטלית מתקדמת, הכוללים שילוב אופטימלי בין ערוצים אנושיים ודיגיטליים, ושירות אנושי על ידי בנקאי מומחה גם בדיגיטל לפי בחירת הלקוח וצרכיו, ובנוסף, הצעות ערך פרסונליות בכלל הערוצים, המתאמות לצרכי הלקוח, התאמת מודל ההפעלה לאתגרי העתיד ושיפור היעילות התפעולית ומינוף המיזוג של בנק אגוד ליצירת סינרגיה תפעולית ועסקית ומימוש יתרונות לגודל. לפרטים נוספים ראה דיווח מידי מיום 27 באפריל 2021 (מספר אסמכתא: 071448-01-2021).

דוח סיכונים

ליום 31 במרץ 2022

סיכון השפעת שינויים בסביבה מאקרו כלכלית - פעילות הבנק מושפעת מהסביבה המאקרו כלכלית. מצב הכלכלה העולמית והמקומית, שינויים משמעותיים במדיניות המוניטרית ובעקומי הריבית, תנודות בשווקים ושינויים במחירי הנכסים הפיננסיים בארץ ובעולם ובמחירי הנדל"ן והמצב הכלכלי, המדיני והביטחוני של ישראל ושל האזור הינם בעלי פוטנציאל להשפעה על פעילות הבנק.

משבר רוסיה ואוקראינה החריף, סופו עדיין לא נראה באופק ותיתכן השפעה שלילית על הפעילות הכלכלית העולמית ובכללה על ישראל, זאת בנוסף ללחצי האינפלציה שהביאו לעליית הריבית בארץ ובעולם.

השפעות מגיפת הקורונה אשר החלה בתחילת שנת 2020, ואי הוודאות לגבי מועד סיומה והשפעותיה השונות, גם בשנים הבאות מהווה סיכון מאקרו כלכלי גלובלי משמעותי אשר עשוי לשבש את הפעילות העסקית והכלכלית. התממשות הסיכון עלולה להגדיל את היקף החובות הבעייתיים ולהשפיע לרעה על התוצאות העסקיות של הבנק. התקדמות חיסון האוכלוסייה ושיפור בכושר התמודדות של מערכת הבריאות בישראל (ובעולם) במהלך שנת 2021 הובילו למיתון השפעתם של גלי התחלואה מנגיף הקורונה, ובעקבות זאת להקלה הדרגתית במגבלות שהוטלו על הפעילות הכלכלית. כתוצאה מכך, בשנת 2021 התאושש קצב צמיחת הכלכלה בישראל, כאשר במקביל לשיפור בסביבה הכלכלית, נוצרו לחצים אינפלציוניים מסוימים בארץ ובעולם ובפרט עליות מחירים בענף הנדל"ן וקשיים בשרשרת האספקה העולמית. עדיין קיימת אי ודאות בנוגע להתפשטות עתידית של הנגיף, מאפייניו בעתיד והשלכותיו העתידיות הפוטנציאליות על הפעילות העסקית והכלכלית. ברבעון הנוכחי, נראה כי הסיכון הגלום ממשבר הקורונה פחת והשפעתו על המשק מוגבלת בהיקפה, הבנק ממשיך לעקוב אחר ההשפעות.

בחודש אפריל 2022, בנק ישראל העלה את הריבית במשק מ - 0.1% ל - 0.35% בשל האינפלציה העולה בארץ בחודשים האחרונים.

סיכון אבטחת מידע וסייבר - איומי הסייבר מתגברים כלפי גופים פיננסיים. הבנק מפעיל מנגנוני הגנה על מנת לצמצם את היכולת לבצע פעולות לא מורשות בחשבונות הלקוחות. פעולות אלו הינן חלק מתהליכי התחקור והפקת הלקחים הקיימים בבנק בהקשר לאיום המתפתח. משבר הקורונה העצים את סיכון הסייבר, הן בשל העלייה בהיקף העבודה מרחוק, אשר מרחיבה את משטחי התקיפה על הארגונים, והן בשל התגברות של ניסיונות הונאה בחסות המגפה. מערך אבטחת המידע של הבנק פועל בצורה מלאה ורציפה, תוך שיפור וחיזוק יכולות ומנגנוני ההגנה בהתאם להתרחבות האיומים ולצרכים המתאגרים בהם הבנק נדרש לעמוד.

סיכון טכנולוגי - התפתחות הטכנולוגיה וגילן של המערכות הקיימות בבנק, במקביל לריבוי דרישות רגולציה בנקאית בלוחות זמנים קצרים, מעצימות את הנזק הפוטנציאלי העלול לנבוע מסיכונים הטכנולוגיה שהינם מהותיים לפעילות התקינה של הבנק. במהלך הרבעון הראשון של שנת 2022, המשיכה חטיבת הטכנולוגיה לפעול באופן מלא לתמיכה מלאה בתפקוד השוטף של הבנק ובצרכים הטכנולוגיים שנדרשו לפעילותו, לרבות צרכי הפעילות בשגרת חירום הקורונה.

סיכון ציות ורגולציה - פעילותו העסקית של הבנק כפופה להוראות רגולציה. סיכון הציות (Compliance Risk) הינו הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית, להפסד פיננסי מהותי או לנזק תדמיתי, אשר הבנק עלול לספוג כתוצאה מכך שאינו מקיים את "הוראות הציות". הוראות הציות כוללות גם את חוק יעול הליכי האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011, חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994 וחוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול חוקי השקעות, התשנ"ה-1995 (להלן - "חוק היעוץ") (להלן ביחד - "דיני ניירות ערך"), וכן את חוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988. הטיפול בציות לחוקים אלה מבוצע גם במסגרת תוכניות אכיפה פנימיות של דיני ניירות ערך ודיני התחרות הכלכלית, בהתאמה. וכן, סיכון הציות כולל גם את נושא ההוגנות ודיני הגנת הפרטיות.

יודגש כי תיאבון הבנק לסיכונים ציות ורגולציה, בכל הקשור לציות להוראות הדין החלות על הבנק, הוא אפסי. משכך, קבע הבנק כי ליקויים שיאותרו בציות להוראות הדין יטופלו על ידי יחידות הבנק בעדיפות עליונה. הבנק קבע תוכנית עבודה רב שנתית, הכוללת פעולות נדרשות להפחתת סיכון הציות. עקב המלחמה בין רוסיה לאוקראינה, הבנק עוקב אחר רשימות הסנקציות שפורסמו בנושא זה על ידי ארה"ב, האיחוד האירופי ואנגליה, ומיישם אותן.

סיכונים סביבתיים וסיכונים אקלים - הינם סיכונים הנובעים מפוטנציאל ההשפעה המזיקה של שינויים סביבתיים על התאגידים הפיננסיים. הבנק חשוף להפסד העלול לנבוע כתוצאה מהרעה במצבו הפיננסי של הלווה בשל עלויות גבוהות שנגרמו כתולדה של מפגעים סביבתיים ורגולציה בתחום איכות הסביבה, או מירידה בשווי בטוחות החשופות לסיכון סביבתי, או מכך שהבנק יישא באחריות עקיפה למפגע סביבתי, הנגרם על ידי פרויקט שהוא מממן. בסיכון הסביבתי נכללים גם סיכונים נוספים הנגזרים מסיכון זה: מוניטין, אחריות כלפי צד שלישי וכדומה. הסיכונים הסביבתיים כוללים: זיהום אוויר, מים וקרקעות, פגיעה במגוון הביולוגי ובירוא יערות. סיכונים אקלים - הינם סיכונים שנוצרים מהתגברות תדירות ועוצמת אירועי מזג האוויר בעקבות התחממות כדור הארץ. סיכונים אקלים כוללים סיכונים מעבר הנובעים מקידום מהלכים להפחתת ההתחממות לרבות צמצום פליטות הפחמן (כגון: מעבר למקורות אנרגיה מתחדשים, מיסוי פחמן, שיפור היעילות האנרגטית וכד') וסיכונים פיזיים המתממשים כהשפעה ישירה משינויי אקלים, כגון: שריפות, שיטפונות וכד'. הבנק רואה חשיבות בקידום הפעילות וניהול הסיכונים בנושא זה, ונערך להרחבת פעילותו, ולניטור וניהול הסיכונים הסביבתיים לרבות סיכונים אקלים, בהתאמה לצפיית הפיקוח על הבנקים ולפרקטיקה העולמית המתפתחת בנושא.

לפרטים נוספים בדבר ניהול סיכונים אלה, ראה פרק סביבה, חברה וממשל בדוח הדיסקטוריון וההנהלה.

מידע זה הינו מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, המידע מתבסס על הנחות, עובדות ונתונים (להלן ביחד: "הנחות") שהובאו בפני דירקטוריון הבנק. ההנחות עלולות שלא להתממש בשל גורמים שאינם בשליטת הבנק בלבד.

מיפוי כללי של גורמי הסיכון ומידת השפעתם

הבנק קבע מסגרת לניהול ובקרת הסיכונים בקבוצה, הכוללת את מיפוי הסיכונים המהותיים וסף המהותיות שלהם, וכן הגדרת של מנהלי סיכון (RO Risk - Owner) לכלל הסיכונים. עבור כל סיכון נאמד פוטנציאל ההשפעה שלו על הפעילות העסקית, במהלך השנה הקרובה. בטבלה להלן מפורטים גורמי הסיכון, חברי ההנהלה שמונו כמנהלי הסיכונים לכל אחד מהם והערכות ההנהלה לגבי מידת ההשפעה של כל אחד מגורמי הסיכון, על פי סולם הכולל חמש רמות סיכון: נמוכה, בינונית, בינונית-גבוהה וגבוהה. הבנק מעריך את רמות הסיכון בהתאם לאומדן היקף ההשפעה (פוטנציאל ההשפעה) על הון הבנק, במהלך השנה בתרחישים בעוצמות שונות, במצב עסקים רגיל ובמצב קיצוני, בהתאם לדרגות החומרה כפי שנקבעו במדיניות מסגרת ניהול הסיכונים. יצוין כי הערכת השפעת הנזק הפוטנציאלי על הון הבנק, מבוצעת תוך בחינה הן של מדדים כמותיים והן של מדדים איכותיים לרבות, איכות ניהול הסיכון, קיום תכניות חירום ויכולת תגובה מהירה ודינמית של הבנק למצור הנזק מהתממשות אירועי קיצון. ההערכה של רמת הסיכון עבור כל אחד מהסיכונים הינה סובייקטיבית, כאשר בחלק מהסיכונים ישנם מדדים כמותיים מובהקים ובחלקם ההערכה הסובייקטיבית היא משמעותית יותר. זאת, בהתאמה לתהליך ותוצאות ה-ICAAP השנתי של הבנק, הכולל

דוח סיכונים

ליום 31 במרץ 2022

הערכה עצמית של רמות הסיכון, איכות תהליכי ניהול ובקרת הסיכונים, לרבות כיוון התפתחות הסיכונים בשנה הקרובה, וההלימה עם תוכנית העבודה של היחידות השונות. תוצאות אלו נידונות בהרחבה בהנהלה ובדירקטוריון הבנק.

להלן מיפוי גורמי הסיכון, פוטנציאל השפעתם על קבוצת הבנק וחברי ההנהלה שמונו כמנהלי הסיכונים (Risk Owner) לכל אחד מהם:

גורם הסיכון	מידת ההשפעה של גורם הסיכון	Risk Owner
השפעה כוללת של סיכוני אשראי ⁽¹⁾	בינונית	מנהל החטיבה העסקית
סיכון בגין איכות לווים וביטחונות	בינונית	
סיכון בגין ריכוזיות ענפית ⁽⁴⁾	נמוכה-בינונית	
סיכון בגין ריכוזיות לווים/קבוצת לווים	נמוכה	
סיכון בגין תיק המשכנתאות	נמוכה	
השפעה כוללת של סיכוני שוק ⁽²⁾	נמוכה-בינונית	מנהל החטיבה הפיננסית
סיכון ריבית	נמוכה-בינונית	
סיכון אינפלציה	נמוכה-בינונית	
סיכון שערי חליפין	נמוכה	
סיכון נדילות	נמוכה-בינונית	מנהל החטיבה הפיננסית
השפעה כוללת של הסיכון התפעולי	בינונית	מנהל החטיבה לבקרת סיכונים
סיכון אבטחת מידע וסייבר	בינונית	מנהל החטיבה לבקרת סיכונים
סיכון טכנולוגיית המידע	בינונית	מנהלת חטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות בע"מ
סיכון משפטי	נמוכה-בינונית	יועצת משפטית ראשית
סיכון ציות ורגולציה ⁽³⁾	נמוכה-בינונית	מנהל החטיבה לבקרת סיכונים
סיכון מוניטין ⁽⁴⁾	נמוכה	מנהלת החטיבה לשיווק, פרסום ופיתוח עסקים
סיכון אסטרטגי-עסקי ⁽⁵⁾	נמוכה-בינונית	מנהל כללי

- (1) כולל ריכוזיות בענף בינוי ונדל"ן.
- (2) כולל סיכון אופציות ומניות המסופה בבנק אגוד.
- (3) כולל סיכון הלבנת הון ומימון סרור וסיכון חוצה גבולות.
- (4) הסיכון לפגיעה בתוצאות הבנק כתוצאה מפרסומים שליליים לגבי הבנק.
- (5) הגדרת הסיכון האסטרטגי-עסקי כוללת את תהליך תכנון וניהול הון.

להלן עיקרי ההתפתחויות ביחס לגורמי הסיכון, שחלו בתקופה המדווחת:

פרופיל הסיכון של הבנק נותר ללא שינוי ברבעון הראשון של שנת 2022.

ברבעון הראשון של שנת 2022, רמת ההשפעה הכוללת של סיכון אשראי ושל הסיכון בגין איכות לווים וביטחונות נותרה ברמה בינונית, לאור מגמות סותרות בתקופה זו: מצד אחד הסיכון הגלום ממשבר הקורונה פחת ונראה שהשפעתו על המשק מוגבלת בהיקפה. מאידך, משבר רוסיה אוקראינה מחריף וסופו לא נראה באופק ותיתכן השפעה שלילית על הפעילות הכלכלית העולמית ובכללה על ישראל, זאת בנוסף ללחצי האינפלציה שהביאו לעליית הריבית בארץ ובעולם.

הערכת ההשפעה הכוללת של סיכוני האשראי והריכוזיות הענפית, כוללת את הערכת הסיכון בגין חשיפת הבנק לענף הבינוי והנדל"ן. פעילות הבנק מתמקדת בעיקר במתן אשראי לבנייה בשיטת הליווי הפיננסי (ליווי סגור). מרבית סיכון האשראי בענף בינוי ונדל"ן מגובה בביטחון נדל"ן המשועבד במלואו לטובת הבטחת החזר האשראי, ולחלק האשראי שאינו בביטחון נדל"ן קיימים ביטחונות אחרים כגון: פיקדונות, ניירות ערך ועוד.

ברבעון הראשון לשנת 2022, פעל הבנק להמשך הרחבת פעילות האשראי בענף הבינוי והנדל"ן, כאשר, המשך הצמיחה בפעילות מתקיימת תוך שמירה על הליכי חיתום ומרווחי אשראי המשקפים את הסיכון, ומנוהלת תחת ניטור שוטף. ההערכה היא כי אין השפעה מהותית בפעילות זו על רמת סיכון האשראי הכוללת של הבנק. חלקו של ענף בינוי ונדל"ן בישראל מסך סיכון האשראי לציבור בבנק, נותר בשיעור נמוך יחסית של כ-14.6% (לעומת שיעור של כ-14.7% בסוף שנת 2021, ושיעור של כ-14.1% בסוף שנת 2020).

ביום 20 במרץ 2022 פרסם המפקח על הבנקים טיוטת עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203, לפיה הלוואות המיועדות לרכישת קרקע למטרות פיתוח או בניה, בשיעור מימון העולה על 75% משווי הנכס הנרכש, ישוקללו במשקל סיכון של 150%, במקום 100%.

הסיכון הטכנולוגי וסיכוני אבטחת מידע וסייבר, הינם מבין הסיכונים המהותיים בבנק, ופוטנציאל הנזק מהתממשות סיכונים אלה, עלול להיות משמעותי בשגרה ועל אחת כמה וכמה בשעת חירום. הפעילות הטכנולוגית ממוקדת בצרכים המשתנים בהתאמה לאסטרטגיית העסקית של הבנק, ונקיטת מירב הצעדים לצמצום ככל הניתן את הסיכונים הפוטנציאליים. בפועל לא חלו אירועים מהותיים בתחום הטכנולוגי ובנושא אבטחת מידע וסייבר.

דוח סיכונים

ליום 31 במרץ 2022

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2022, רמת סיכון הנזילות נותרה נמוכה בינונית. במהלך הרבעון, רמת הכוונות בבנק עמדה על "מוגברת" בעקבות התפשטות זן האומיקרון, לאחר מכן, הועלתה לרמת כוונות "צהובה" בעקבות התפתחות משבר רוסיה-אוקראינה. בפועל לא נצפו אירועים / או אינדיקטורים שיש בהם בכדי להצביע על התממשות של אירוע נזילות. הבנק שמר במהלך הרבעון הראשון של שנת 2022, על רמת נזילות נאותה, באמצעות השקעת עודפי הנזילות בנכסים נזילים באיכות גבוהה מאד - נכסי רמה 1. יחס כיסוי הנזילות הממוצע (מאוחד, כולל נתוני בנק אגוד) לרבעון הראשון של שנת 2022 הסתכם ב-120%.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2022 רמת סיכון המוניטין נותרה נמוכה. הבנק ממשיך ומנטר את השפעת מיזוג בנק אגוד באופן שוטף. עד כה לא זוהתה השפעה מהותית על סיכון המוניטין של הבנק.

הבנק מקיים תהליכי זיהוי ומדידה של סיכונים על ידי שימוש במגוון שיטות ומתודולוגיות לאמידת רמות הסיכון והחשיפה שלו לסיכונים השונים במהלך עסקים רגיל ובתרחישי קיצון. הבנק מפעיל שיטות מדידה כמותיות (מודלים, מדדים, אינדיקטורים, ניתוחי רגישות, תרחישים ועוד) ושיטות מדידה איכותיות (הערכות מומחה וסקרים).

התוכנית האסטרטגית

לפרטים בדבר התוכנית האסטרטגית החדשה של הבנק לשנים 2021-2025, ראה פרק יעדים ואסטרטגיה עסקית בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2021.

מיזוג בנק אגוד

ביום 30 בספטמבר 2020 הושלמה הצעת רכש חליפין למניות בנק אגוד, במסגרתה נרכשו 100% מהון המניות המונפק והנפרע של בנק אגוד ומזכויות ההצבעה בבנק אגוד.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2022 נמשך תהליך מיזוג של בנק אגוד אל תוך הבנק. בין היתר, נמשכה בבנק קליטת הלקוחות של בנק אגוד, נסגרו 16 מסניפי אגוד (עד למועד הדיווח הכספי), ונחתמה עסקה למכירת הנכסים שבבעלות איגוד אשר נשכרו לתקופות התאמות את המשך השימוש בנכסים.

תהליך המיזוג הינו מהותי, בהיקף נרחב ובעל מורכבות רבה, ונושא בחובו מגוון רחב של סיכונים. תהליך המיזוג מבוצע באמצעות מספר צוותי עבודה נרחבים משותפים לבנק מזרחי טפחות ולבנק אגוד ובניהול מקיף של ועדת היגוי בראשות המנהל הכללי של הבנק, מנהלות לביצוע תוכנית המיזוג, ועדת דירקטוריון מיוחדת שהוקמה על מנת לעקוב אחר התהליך. תהליך הסבת הלקוחות אשר החל ברבעון השני של שנת 2021, מתבצע בהדרגה, תוך הרחבת מספר הסניפים וכמות הלקוחות. החטיבה לבקרת סיכונים והביקורת הפנימית של הבנק מלווים באופן שוטף ומבצעים תהליכי בקרה והפקות לקחים.

הבנק מנהל את פרויקט המיזוג באופן מופרד מעסקיו השוטפים ובצורה מדורגת, במטרה לאפשר עמידה ביעדי תוכניות העבודה במקביל לתהליך המיזוג. בשלהי הרבעון הראשון של שנת 2022, החל תהליך של מיזוג סוכנויות הביטוח של בנק אגוד, עם ולתוך טפחות סוכנות לביטוח בע"מ, מקבוצת בנק מזרחי טפחות.

ביום 26 בינואר 2022 נחתם על ידי בנק אגוד הסכם למכירת מלוא החזקותיו (14.66%) בחברה לפיתוח חוף התכלת בע"מ (להלן: "חוף התכלת"), וכן למכירת הלוואות בעלים שהועמדו לחוף התכלת על ידי בנק אגוד, תמורת 190 מיליוני שקלים חדשים בצירוף מע"מ. בגין המכירה נרשם ברבעון הראשון של שנת 2022 רווח נקי בסך של כ-100 מיליוני שקלים חדשים.

לפרטים בדבר תוכנית הפרישה לעובדי בנק אגוד, ראה להלן בפרק התפתחויות משמעותיות בתחום המשאב האנושי והמינהל.

לפרטים בדבר הסכם בין אגוד מערכות בע"מ וחטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות בע"מ לבין ועד עובדי אגוד מערכות, במסגרתו הוסדרה קליטתם של עובדי אגוד, ראה להלן בפרק התפתחויות משמעותיות בתחום המשאב האנושי והמינהל.

מידע זה הינו מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, המידע מתבסס על הנחות, עובדות ונתונים (להלן ביחד: "הנחות") שהובאו בפני דירקטוריון הבנק. ההנחות עלולות שלא להתממש בשל גורמים שאינם בשליטת הבנק בלבד.

שינויים מקרו-כלכליים לרבות השפעות התפשטות נגיף הקורונה

החל מחודש ינואר 2022, עם התפשטות זן האומיקרון, ביצע הבנק פעולות להתמודדות עם האירוע, בין היתר: הפצת הנחיות עבודה ושמירה על היגיינה וריחוק חברתי, פיצול יחידות וסניפים, מעבר לעבודה במתכונת של קפסולות, גיבוש מתכונת לעבודה מרוחק באמצעות תהליך סדור ומהיר, חלוקת אמצעים במטרה לשפר את המיגון ועוד. במקביל מקיים הבנק מעקב אחר מקרי תחלואה או הדבקה בסניפים וביחידות המטה.

היחידות העסקיות ממשיכות להימצא בקשר הדוק ושוטף עם הלקוחות, במטרה לסייע למגזר העסקי בהתמודדות עם הקשיים והאתגרים הנובעים מהמשבר. במהלך הרבעון הראשון, המשיך הבנק להתמודד עם אירוע הקורונה ושמירה על הנחיות עבודה כנגזרת מהנחיות משרד הבריאות ובנק ישראל, בין היתר: עטיית מסכה בחללים סגורים, שמירה על היגיינה וריחוק חברתי, חציצה בעמדות קבלת קהל, המשך עבודה מרוחק בהתאם לצורך באמצעות תהליך סדור ומהיר ועוד.

ברבעון הראשון של שנת 2022, פעל הבנק בהמשכות העסקית במסגרת כוונות מוגברת. רמת הכוונות עלתה ברבעון הראשון של שנת 2022, עם האצת התפשטות זן האומיקרון. בחודש אפריל, עם הירידה בהיקף התחלואה והפחתת ההגבלות בהתאם למדיניות משרד הבריאות, הוריד הבנק את רמת הכוונות למצב שגרה. יחד עם זאת הבנק ממשיך לעקוב ולנטר אחר מצב התחלואה בבנק ושומר את כל מערכי החרום ערוכים במידה ותהיה התפרצות מחודשת.

בהמשך להתאוששות המשק ממשבר הקורונה, נמשכת מגמת הצמצום בהלוואות בדחיית תשלומים על פי מתווה משבר הקורונה והיקפי הדחיות הנותרים נכון ליום 31 במרץ 2022, הינם בהיקפים קטנים אשר לא מצביעים על סיכון מהותי.

נכון ליום 31 במרץ 2022 יתרת האשראי שהעמיד הבנק במסגרת הקרנות בערבות המדינה הינה בסך של כ-5.0 מיליארדי שקלים חדשים. כנגד האשראי שניתן, בהתאם למתווה של בנק ישראל, השתתף הבנק וקיבל הלוואה מוניטרית ייעודית מבנק ישראל שיתרתו ליום 31 במרץ 2022 כ-4.6 מיליארדי שקלים חדשים, מרבית הסכום ל-3 שנים בריבית קבועה בשיעור של 0.1%.

לפירוט נוסף של ההלוואות הנמצאות בדחיית תשלומים, ושל האשראי שהועמד במסגרת קרנות המדינה, ראה בפרק סקירת הסיכונים - סיכון אשראי בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

דוח סיכונים

ליום 31 במרץ 2022

עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 451 בנושא נהלים למתן הלוואות לדיור

ביום 31 בינואר 2022 פרסם בנק ישראל עדכון בנושא נהלים למתן הלוואות לדיור (תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 451), זאת במטרה להגביר את השקיפות ולסייע ללקוחות לקבל החלטה מושכלת בתהליך נטילת המשכנתא. עדכון ההוראה מתייחס למספר היבטים הכוללים: פשטות שתגביר את ההבנה של הלקוח, שקיפות ואחידות המידע ללקוח שתאפשר יכולת השוואה בין הצעות מבנקים שונים, כלים מקוונים לשימוש הלקוח וקיצור זמני הודעה על אישור עקרוני.

ההוראה מגדירה 3 סלים אחידים אותם נדרשים התאגידים הבנקאיים להציע ללקוחות, באישור העקרוני ובנוסף רשאי הבנק להציע מסלול נוסף (אחד או יותר ללא הגבלה מצד בנק ישראל). בהתאם לשיקול דעת הבנק לתמהיל המתאים ללקוח. כמו כן התיקונים להוראה כוללים הנחייה לתאגידים הבנקאיים להעמיד לרשות הציבור מחשבון מקוון המאפשר ביצוע סימולציות של תמהילים שונים של הלוואות בטווחי זמן שונים לרבות של המסלולים האחידים שנקבעו בהוראה, לצורך קבלת אומדן של השפעת השינויים בתמהיל הלוואה על סכום ההחזר החודשי ועל הסכום הכולל שישולם עד סוף תקופת הלוואה. חישוב ההחזרים בהלוואה יכלול אומדן השפעות אינפלציה ועדכוני ריבית במסלולי ריבית המשתנה, בהתאם לתחזיות הנגזרות משוק ההון בהתייחס להתפתחות העתידית של פרמטרים אלה.

תחילתם של התיקונים להוראה זו הינם ביום 31 באוגוסט 2022, והבנק נערך ליישום ההוראה, בהיבטים השונים העסקיים והתפעוליים.

הפסקת פרסום ריבית הליבור

בהתאם לפרסום הודעת ה-ICE (Intercontinental Exchange) על הפסקת פרסום ריבית הליבור עבור כל המטבעות למעט הדולר בסוף שנת 2021 ולפרסום הוראת בנק ישראל (הוראת ניהול בנקאי תקין 250A), הבנק יישם את ההנחיות של בנק ישראל בנושא, קבע ריביות בסיס חלופיות ועדכן בכך את לקוחותיו הן באמצעות פניות אישיות ללקוחות הרלוונטיים והן באמצעות פרסומים באתר האינטרנט של הבנק.

אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים (CECL)

הבנק מיישם את ההוראה החל מיום 1 בינואר 2022. לפרטים נוספים ראה באור 1 לדוחות הכספיים (כללי דיווח ומדיניות חשבונאית).

משבר רוסיה - אוקראינה

ביום 24 בפברואר 2022 החל עימות צבאי בין רוסיה לבין אוקראינה. לא ניתן להעריך כיצד יתפתח העימות ומה תהייה השלכותיו, אם בכלל, על השווקים ועל הפעילות הכלכלית, לרבות של לקוחות הבנק. הנהלת הבנק עוקבת אחר ההתפתחויות, ותנקוט בפעולות ככל שתידרשנה. הבנק עוקב אחר רשימות הסנקציות שפורסמו בקשר עם עימות זה על ידי ארה"ב, האיחוד האירופי ואנגליה, ומיישם אותן, כחלק ממדיניות ניהול הסיכון שלו.

סקירת נכסי סיכון משוקללים (ov1)

דרישות הון מזעריות ⁽¹⁾		נכסי סיכון משוקללים	
ליום 31 במרץ 2022	ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 במרץ 2022	
25,448	196,527	203,583	סיכון אשראי (גישה סטנדרטית) ⁽²⁾
133	1,149	1,065	סיכון אשראי של צד נגדי (גישה סטנדרטית)
77	529	616	התאמה בגין סיכון אשראי CVA ⁽³⁾
556	4,406	4,447	סכומים מתחת לספי הניכיון (כפופים למשקל סיכון 250%)
26,214	202,611	209,711	סך הכל סיכון אשראי
306	2,268	2,446	סיכון שוק (גישה סטנדרטית)
1,768	13,831	14,144	סיכון תפעולי ⁽⁴⁾
28,288	218,710	226,301	סך הכל

(1) לדרישה זו מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיור למועד הדיווח.

(2) סיכון אשראי אינו כולל סיכון אשראי צד נגדי, התאמה בגין סיכון אשראי, סיכון סילוק, חשיפות איגוח וסכומים מתחת לספי הניכוי.

(3) Credit Value Adjustments, שערך לשווי שוק בגין סיכון אשראי של צד נגדי, בהתאם להוראות באזל III.

(4) הקצאת ההון בגין הסיכון התפעולי חושבה לפי הגישה הסטנדרטית.

השינוי בנכסי הסיכון במהלך הרבעון הראשון של שנת 2022 נובע בעיקר מצמיחת תיק הלוואות לדיור וגידול באשראי המסחרי.

הון ומינוף

הרכב ההון הפיקוחי

להלן תמצית רכיבי ההון הפיקוחי, יחס ההון לרכיבי סיכון של הקבוצה ויחסי ההון המזעריים שנקבעו על ידי הפיקוח על הבנקים:

31 בדצמבר 2021	31 במרץ 2021	31 במרץ 2022	
במיליוני שקלים חדשים			
21,250	19,940	21,734	הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
(719) ⁽⁴⁾	(768)	(916) ⁽⁴⁾	סך כל ההתאמות הפיקוחיות והניכויים בהון עצמי רובד 1
21,969	20,708	22,650	הון עצמי רובד 1
7,914	6,665	7,664	הון רובד 2
29,883	27,373	30,314	סך כל הון כולל
218,710	203,936	226,301	סך נכסי סיכון משוקללים
10.04%	10.15%	10.01%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
13.66%	13.42%	13.40%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.60%	8.66%	9.61%	יחס הון רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
11.50%	11.50%	12.50%	יחס הון כולל מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים

(4) כולל יתרת זכות נדחית מרכישת בנק אגוד, החל מיום 30 בספטמבר 2020.

בהתאם למדיניות הדיבידנד של הבנק, עומדים יחסי ההון של הבנק בתנאים שנקבעו לחלוקת דיבידנד ליום 31 במרץ 2022. עם זאת, ביום 20 במרץ 2022 פרסם המפקח על הבנקים טיוטת עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203, לפיה הלוואות המיועדות לרכישת קרקע למטרות פיתוח או בניה, בשיעור מימון העולה על 75% משווי הנכס הנרכש, ישוקללו במשקל סיכון של 150%, במקום 100%. טיוטת החוזר בנוסחה שפורסם, מחילה את ההוראה רטרואקטיבית, לרבות על הלוואות שניתנו בשנים קודמות. ההשפעה הצפויה של החוזר, אם וכאשר ייצא כסופי בנוסח זהה לנוסח הטייטה, הגם שלא ניתן להעריכה במדויק כל עוד מדובר בטייטה, צפויה להקטין את יחסי ההון של הבנק. משכך, ועל מנת לאפשר את המשך הצמיחה העתידית של הבנק תוך עמידה בדרישות טיוטת ההוראה, החליט דירקטוריון הבנק להימנע מחלוקת דיבידנד בגין רווחי הרבעון הראשון של שנת 2022.

דוח סיכונים

ליום 31 במרץ 2022

הרכב ההון הפיקוחי

	ליום 31 במרץ		ליום 31 בדצמבר
	2022	2021	
	במיליוני שקלים חדשים		
הון עצמי רובד 1: מכשירים ועודפים			
1	3,573	3,534	3,573
2	17,500	16,224	18,027
3	(270)	(248)	(373)
5	447	430	507
6	21,250	19,940	21,734
הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים			
הון עצמי רובד 1: התאמות פיקוחיות וניכויים			
8	87	87	87
9	80	95	75
10	6	118	-
11	(12)	(9)	(19)
14	5	2	3
16	-	-	-
21	-	-	-
25	-	-	-
26	(885)	(1,061)	(1,062)
a.26	-	-	-
28	(719)	(768)	(916)
29	21,969	20,708	22,650
44	-	-	-
45	21,969	20,708	22,650
הון רובד 2: מכשירים והפרשות			
46	2,006	222	2,009
47	447	447	-
48	3,480	3,713	3,526
49	-	-	-
50	1,981	2,283	2,129
51	7,914	6,665	7,664
הון רובד 2: ניכויים			
57	-	-	-
58	7,914	6,665	7,664
59	29,883	27,373	30,314
60	218,710	203,936	226,301

דוח סיכונים

ליום 31 במרץ 2022

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרץ		
2021	2021	2021	2022	
במיליוני שקלים חדשים				
10.04%	10.15%	10.01%		יחסי הון וכריות לשימור הון
10.04%	10.15%	10.01%		61 הון עצמי רובד 1
13.66%	13.42%	13.40%		62 הון רובד 1
				63 ההון הכולל
דרישות מזעריות שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים				
8.60%	8.66%	9.61%		69 יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
11.50%	11.50%	12.50%		71 יחס הון כולל מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
סכומים שמתחת לסף ההפחתה (לפני שקלול סיכון)				
-				72 השקעות בהון של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בנקאיים וחברות בנות שלהם), שאינן עולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי והן מתחת לסף ההפחתה
100	79	109		73 השקעות בהון עצמי רובד 1 של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בנקאיים וחברות בנות שלהם), העולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי, 4 והן מתחת לסף ההפחתה
1,759	1,723	1,775		75 מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי שהן מתחת לסף ההפחתה
תקרה להכללת הפרשות ברובד 2				
1,981	2,283	2,493		76 הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות תחת הגישה הסטנדרטית, לפני יישום התקרה
2,533	2,354	2,621		77 התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 תחת הגישה הסטנדרטית
מכשירי הון שאינם כשירים כהון פיקוחי הכפופים להוראות המעבר				
1,195	1,195	1,195		84 סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון רובד 2 הכפופים להוראות המעבר (בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299)
2,334	2,275	579		85 סכום שנוכה מהון רובד 2 בשל התקרה

(1) כולל יתרת זכות נדחית מרכישת בנק אגוד, החל מיום 30 בספטמבר 2020.

ההון הפיקוחי

ההון הפיקוחי מורכב משני רבדים - הון רובד 1 (הכולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף) והון רובד 2. הון עצמי רובד 1 כולל את רכיבי ההון המיוחסים לבעלי מניות הבנק ואת זכויות בעלי המניות החיצוניים בהון של חברות מאוחדות (עודף ההון בחברת הבת אינו מוכר).

בהון עצמי רובד 1 נכללים התאמות פיקוחיות וניכויים מההון - מוניטין, השקעות ברכיבי הון של תאגידים פיננסיים, הרווח הכולל האחר המצטבר בגין גידור תזרים מזומנים של פריטים שאינם מוצגים במאזן לפי שווי הוגן, התאמות בגין התחייבות של מכשירים נגזרים הנובעים משינוי סיכון האשראי של הבנק (DVA) והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים.

הון רובד 1 נוסף מורכב ממכשירי הון העומדים בדרישות שנקבעו בהוראות. נכון ליום 31 במרץ 2022 אין לבנק מכשירי הון הנכללים בהון רובד 1 נוסף. הון רובד 2 מורכב מהפרשה קבוצתית להפסדי אשראי ומכשירי הון העומדים בדרישות שנקבעו. מגבלות על מבנה ההון:

- הון רובד 2 לא יעלה על 100% מהון רובד 1 לאחר הניכויים הנדרשים מהון זה.
- מכשירי הון הכשירים להיכלל בהון רובד 2 לא יעלו על 50% מהון רובד 1 לאחר הניכויים הנדרשים מהון זה.

גישת הבנק להערכת הלימות הון

מסגרת ניהול ובקרת הסיכונים בבנק, בהתאם להמלצות וועדת באזל מגדירה שלושה נדבכים להערכת הלימות ההון: הנדבך הראשון (הון מזערי) - דרישות הקצאת הון מינימאלית בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי המחושבת באמצעות מודלים סטנדרטיים. הנדבך השני - תהליך פיקוח ובקרה על הנאותות ההונית, תהליך פנימי להערכת הלימות ההון המתבצע על ידי הבנק (ICAAP) ומלווה בתהליך הערכה פיקוחי (SREP).

הנדבך השלישי - "משמעת שוק" - דרישות הדיווח והגילוי לגוף המפקח ולציבור.

ניהול סיכונים יעיל ומקיף מהווה נדבך מרכזי להבטחת יציבותו של הבנק לאורך זמן. תהליכי ניהול ובקרת הסיכונים בבנק ובקבוצה נועדו לזהות, לנהל, לנטר, לכמת, למנוע ולהפחית את כלל הסיכונים המהותיים הגלומים בפעילותו ולתמוך בהשגת יעדי העסקיים. הפעילות העסקית של הבנק והקבוצה במקוון המוצרים והמכשירים הפיננסיים המאזניים והחוזף מאזניים חושפת את הקבוצה למגוון סיכונים פיננסיים ושינויים שהתממשותם מהווה פוטנציאל לפגיעה בתוצאות הפיננסיות שלו ובתדמיתו. הסיכונים הפיננסיים המרכזיים אותם מנהל הבנק הינם: סיכונים אשראי, לרבות סיכון הריכוזיות, סיכון נזילות, סיכונים שוק וריבית ועוד. לצד הסיכונים הפיננסיים, פעילות הבנק כרוכה בסיכונים שאינם פיננסיים כגון: סיכונים ציבוריים ורגולציה, סיכונים

דוח סיכונים

ליום 31 במרץ 2022

תפעוליים, כולל סיכון טכנולוגיית המידע, סיכונים אבטחת מידע וסייבר, סיכונים משפטיים, סיכון מוניטין וסיכונים נוספים, כגון: סיכונים הסביבה, סיכון מודל עסקי והתחרות בענף.

דרישת יחס הון מזערי

יחסי ההון מחושבים כיחס שבין ההון לנכסי הסיכון המשוקללים. יחס הון עצמי רובד 1 מחושב כיחס שבין סכום הון עצמי רובד 1 לנכסי הסיכון המשוקללים, ויחס ההון הכולל מחושב כיחס שבין סכום ההון הכולל לנכסי הסיכון המשוקללים.

בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, מחויב הבנק לשמור על יחס הון עצמי רובד 1 מזערי, שלא יפחת משיעור של 9% וכן על יחס הון כולל מזערי שלא יפחת משיעור של 12.5%. כמו כן, על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדיור", התאגיד הבנקאי נדרש להגדיל את יעד הון עצמי רובד 1, בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיור למועד הדיווח.

חוזר להתאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה) - הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250

לאור התפרצות נגיף הקורונה וכחלק מהתאמות להוראות ניהול בנקאי תקין, פרסם הפיקוח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין 250 בה נכללה, בין היתר, הוראת שעה הנוגעת לעדכון הוראה 201 אשר כוללת הפחתת דרישות ההון המזעריות החלות על הבנקים בנקודת אחוז אחת וכן עדכון להוראה 329 אשר מבטל את דרישות ההון של נקודת אחוז נוספת על הלוואות לדיור לרכישת דירת מגורים שהועמדו בתקופה החל מיום 19 במרץ 2020 ועד ליום 30 בספטמבר 2021, ועל הלוואות לדיור לכל מטרה שהועמדו החל מיום 19 במרץ 2020.

לאורך תקופת המשבר פרסם הפיקוח על הבנקים עדכונים להארכת תוקף הוראת השעה, כאשר ביום 27 בדצמבר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לפיו, החל מיום 1 בינואר 2022, פג תוקף הוראת השעה. כמו כן, בוצע עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 בנושא מגבלות על הלוואות לדיור, לפיו דרישת ההון הנוספת בשיעור 1 נקודת האחוז תחול בגין הלוואות למטרת דיור בלבד ולא תחול בגין הלוואה לדיור שלא לצורך רכישת זכות במקרקעין ובמשכון דירה (להלן - "הלוואה לכל מטרה").

בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי שנדרש הבנק לעמוד בו בצירוף דרישת ההון הנוספת בשיעור 1% מיתרת הלוואות לדיור, ליום 31 במרץ 2022, לא יפחת משיעור של 9.61% ויחס ההון הכולל המזערי לא יפחת משיעור של 12.50%.

חוזר לעדכון הוראה בדבר הגישה הסטנדרטית לחישוב חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי SA-CCR

בחודש מרץ 2014 פרסמה וועדת באזל לפיקוח הבנקים עדכונים להוראות באזל 3 וביניהם, הוראה חדשה בדבר "הגישה הסטנדרטית לחישוב חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי (SA-CCR)".

ביום 1 בדצמבר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לעדכון הוראות ניהול בנקאי תקין הכוללות הנחיות לטיפול בסיכון אשראי צד נגדי בהתאם ל-SA-CCR, כאשר בהתאם לחוזר, תחילת יישום ההוראה החל מ-1 ביולי 2022.

הגישה הסטנדרטית לחישוב חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי מחליפה את הגישות הקיימות כיום במסגרת הוראה 203 לחישוב חשיפה לצד נגדי במקרה כשל. יישום ההוראה צפוי להביא לעלייה בהיקף שאינו מהותי בנכסי הסיכון.

יחס המינוף

הבנק מיישם את כללי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס מינוף, המאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס המינוף שנקבעו בחודש ינואר 2014.

יחס המינוף מבוטא באחוזים ומוגדר כיחס בין הון רובד 1 לבין סך החשיפות. סך החשיפות של הבנק הינו סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים, לעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים.

על פי ההוראה, תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד.

יחס המינוף של הבנק ליום 31 במרץ 2022 הינו 5.31%, לעומת 5.18% ביום 31 בדצמבר 2021.

ביום 15 בנובמבר 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "התאמות נוספות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם וירוס הקורונה (הוראת שעה)" לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 250, במסגרתה יחס המינוף לא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד, לעומת 5% לפני השינוי.

ביום 15 מאי 2022 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר נוסף בנושא הארכת תוקף ההקלה בנוגע ליחסי המינוף. לעניין הפחתת דרישות המינוף ל-4.5% נקבע כי ההקלה תחול עד ליום 30.6.2024 ובלבד שיחסי המינוף של התאגיד הבנקאי לא יפחת מיחס המינוף ליום 31.12.2023 או יחס המינוף המזערי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מבניהם.

להלן פרטים בדבר יחס המינוף (Leverage Ratio) של הבנק (במיליוני שקלים חדשים):

השוואה בין נכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף	ליום 31 במרץ 2022	ליום 31 במרץ 2021	ליום 31 בדצמבר 2021
סך הנכסים בהתאם לדוחות הכספיים המאוחדים	394,045	370,410	392,271
התאמות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים	(284)	1,093	333
התאמות בגין פריטים חוץ מאזניים ⁽¹⁾	30,152	28,042	29,729
התאמות אחרות	2,331	1,763	1,617
חשיפה לצורך יחס המינוף	426,244	401,308	423,950

(1) המרה של החשיפות החוץ מאזניות לסכומי שווי ערך אשראי, בהתאם לכללי המדידה של הלימות ההון (באזל).

דוח סיכונים

ליום 31 במרץ 2022

גילוי על יחס המינוף (במיליוני שקלים חדשים)

ליום 31 במרץ 2022	ליום 31 במרץ 2021	ליום 31 בדצמבר 2021	
הרכב החשיפות ויחס המינוף (במיליוני שקלים חדשים)			
חשיפות מאזניות			
387,501	367,036	390,621	נכסים במאזן
(173)	(300)	(162)	סכומים בגין נכסים שנוכו בקביעת הון רובד 1
387,328	366,736	390,459	סך חשיפות מאזניות
חשיפות בגין נגזרים			
3,808	3,207	3,133	עלות השחלוף הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים
1,542	2,110	1,493	סכומי תוספות בגין חשיפה פוטנציאלית עתידית הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים
-	-	-	גילום (gross-up) ביטחונות שניתנו בגין נגזרים, שנוכו מהנכסים במאזן בהתאם להוראות הדיווח לציבור
(1,638)	(1,028)	(971)	ניכויים של נכסי חייבים בגין בטחון משתנה במזומן שניתן בעסקאות בנגזרים
-	-	-	רגל צד נגדי מרכזי פטורה של חשיפות מסחריות שסולקו על ידי הלקוח
249	267	254	סכום נקוב אפקטיבי מתואם של נגזרי אשראי שנכתבו
-	-	-	קיצוזים נקובים אפקטיביים מתואמים וניכוי תוספות בגין נגזרי אשראי שנכתבו
3,961	4,556	3,909	סך חשיפות בגין נגזרים
חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך			
2,932	1,974	1,724	נכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך (ללא קיצוזים), לאחר התאמות בגין עסקאות שטופלות כמכירה חשבונאית
-	-	-	סכומים שקוזזו של מזומנים לשלם ושל מזומנים לקבל מנכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך
-	-	-	חשיפת סיכון אשראי של צד נגדי מרכזי בגין נכסי מימון ניירות ערך
-	-	-	חשיפות בגין עסקאות כסוכן
2,932	1,974	1,724	סך חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך
חשיפות חוץ מאזניות אחרות			
105,760	97,500	107,655	חשיפה חוץ מאזנית בערך נקוב ברוטו
(76,031)	(69,458)	(77,503)	התאמות בגין המרה לסכומים שווי ערך אשראי
29,729	28,042	30,152	פריטים חוץ מאזניים
הון וסך החשיפות			
21,969	20,708	22,650	הון רובד 1
423,950	401,308	426,244	סך החשיפות
יחס מינוף			
5.18%	5.16%	5.31%	יחס המינוף בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218
4.50%	4.50%	4.50%	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

דוח סיכונים

ליום 31 במרץ 2022

סיכון אשראי

פרק זה דן בסיכון האשראי בהתאם לדרישות הגילוי של ועדת באזל וה-FSB, כאשר מבנה הפרק וסדר הנושאים (תוך שהם מותאמים לאופי הפעילות בבנק), גם הם בהתאם לאותן הדרישות.

פרק סיכון אשראי של צד נגדי להלן כולל גילויים איכותיים וכמותיים על דרישת ההון בגין סיכון זה והתאמה לדרישות ההון בגין סיכון אשראי (CVA). סיכון אשראי הוא הסיכון שלווה, או צד נגדי, של הבנק לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי הבנק. סיכון האשראי הוא סיכון מהותי בפעילותו של הבנק. סיכון זה מושפע ממספר גורמים עיקריים: סיכון עסקי הנובע מפעילותו של הלקוח, סיכונים ריכוזיות הנובעים מחשיפת יתר ללווה/קבוצת לוויים ולענפי משק, סיכון ריכוזיות גאוגרפית, סיכון הנובע משינויים אקסוגניים הנוגעים בעיקר לשינויים בסביבה המאקרו כלכלית של הלווה, סיכונים סביבתיים, סיכונים אשראי בחוץ לארץ וסיכונים תפעוליים, שלהתממשותם יש השלכות על סיכונים האשראי. כמו כן, לסיכון זה יש קשרי גומלין עם מספר סיכונים נוספים כגון: סיכון השוק והריבית, סיכון הנזילות, סיכונים ציות וסיכונים נוספים.

תחום האשראי נמצא בליבת הפעילות הבנקאית, ולפיכך, הינו הסיכון העיקרי מבין סוגי הסיכונים שהמערכת הבנקאית עוסקת בהם. בהתאם, החלק הארי של ההון המוקצה בנדבך הראשון, נובע מסיכון האשראי.

לפרטים נוספים בדבר סיכון אשראי ראה פרק סיכון אשראי בדוח הסיכונים לשנת 2021 המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

איכות האשראי של חשיפות אשראי (CR1)

31 במרץ 2022				
יתרות ברוטו ⁽¹⁾				
יתרה נטו	הפרשות להפסדי אשראי	אחרים	לא צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר	
363,780	2,540	363,081	3,239	חובות, למעט אגרות חוב
15,393	-	15,393	-	איגרות חוב
106,947	213	107,149	11	חשיפות חוץ מאזניות ⁽²⁾
486,120	2,753	485,623	3,250	סך הכל
31 במרץ 2021				
יתרות ברוטו ⁽¹⁾				
יתרה נטו	הפרשות להפסדי אשראי	אחרים	לא צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר	
337,092	2,421	336,443	3,070	חובות, למעט אגרות חוב
17,547	-	17,547	-	איגרות חוב
97,579	229	97,702	106	חשיפות חוץ מאזניות ⁽²⁾
452,218	2,650	451,692	3,176	סך הכל
31 בדצמבר 2021				
יתרות ברוטו ⁽¹⁾				
יתרה נטו	הפרשות להפסדי אשראי	אחרים	לא צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר	
363,161	2,104	362,598	2,667	חובות, למעט אגרות חוב
13,755	-	13,755	-	איגרות חוב
104,257	211	104,387	81	חשיפות חוץ מאזניות ⁽²⁾
481,173	2,315	480,740	2,748	סך הכל

(1) יתרות ברוטו בהתאם לערכים החשבונאיים המדווחים בדוחות הכספיים של פריטים מאזניים וחוץ מאזניים, היוצרים חשיפה לסיכון אשראי לפי הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 203.

(2) חשיפות חוץ מאזניות הינן לפני מקדמי המרה לאשראי (CCF)

פרטים על ההפרשה להפסדי אשראי של הלוואות לדיור שבגין נעשתה הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי עומק פיגור

דוח סיכונים

ליום 31 במרץ 2022

שיטות להפחתת סיכון אשראי (CR3)

ליום 31 במרץ 2022									
לא מובטחים מובטחים									
מזה: על ידי נגזרי		מזה: על ידי		מזה: על ידי בטחון					
אשראי		ערבויות פיננסיות							
מזה: סכום מובטח	מזה: סכום יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	מזה: סכום יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	מזה: סכום יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח ⁽²⁾	סך הכל יתרה מאזנית ⁽⁴⁾	סך הכל יתרה מאזנית ⁽⁴⁾	
-	-	4,709	8,404	10,492	30,242	15,201	38,646	325,122	חובות, למעט אגרות חוב
-	-	-	-	-	-	-	-	15,393	אגרות חוב
-	-	4,709	8,404	10,492	30,242	15,201	38,646	340,515	סך הכל
-	-	40	260	18	25	59	285	3,593	מזה: פגום או בפיגור של 90 ימים או יותר

ליום 31 במרץ 2021									
לא מובטחים מובטחים									
מזה: על ידי נגזרי		מזה: על ידי		מזה: על ידי בטחון					
אשראי		ערבויות פיננסיות							
מזה: סכום מובטח	מזה: סכום יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	מזה: סכום יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	מזה: סכום יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח ⁽²⁾	סך הכל יתרה מאזנית ⁽⁴⁾	סך הכל יתרה מאזנית ⁽⁴⁾	
-	-	2,023	8,956	8,180	27,629	10,203	36,585	300,507	חובות, למעט אגרות חוב
-	-	-	-	-	-	-	-	17,547	אגרות חוב
-	-	2,023	8,956	8,180	27,629	10,203	36,585	318,054	סך הכל
-	-	21	199	39	190	60	389	2,335	מזה: פגום או בפיגור של 90 ימים או יותר

ליום 31 בדצמבר 2021									
לא מובטחים מובטחים									
מזה: על ידי נגזרי		מזה: על ידי		מזה: על ידי בטחון					
אשראי		פיננסיות							
מזה: סכום מובטח	מזה: סכום יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	מזה: סכום יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	מזה: סכום יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח ⁽²⁾	סך הכל יתרה מאזנית ⁽⁴⁾	סך הכל יתרה מאזנית ⁽⁴⁾	
-	-	1,876	7,968	8,281	27,452	10,157	35,420	329,532	חובות, למעט אגרות חוב
-	-	-	-	-	-	-	-	13,755	אגרות חוב
-	-	1,876	7,968	8,281	27,452	10,157	35,420	343,287	סך הכל
-	-	138	327	15	19	154	346	2,034	מזה: פגום או בפיגור של 90 ימים או יותר

(1) יתרה מאזנית בהתאם לערכים החשבונאיים המדווחים בדוחות הכספיים ולאחר הפרשות להפסדי אשראי.
 (2) יתרה מאזנית של חלק מסכום החובות שמובטח בבטחון, ערבות או נגזר אשראי, לאחר התחשבות במקדמי ביטחון.

דוח סיכונים

ליום 31 במרץ 2022

סיכון האשראי לפי הגישה הסטנדרטית

הגישה הסטנדרטית - חשיפות לפי סוגי נכסים ומשקלות סיכון (CR5)⁽²⁾⁽⁴⁾

ליום 31 במרץ 2022										
סך הכל חשיפות אשראי (לאחר מקדמי המרה והפחתת ביטחונות)	אחר	150%	100%	75%	60%	50%	35%	20%	0%	סוגי נכסים/משקל סיכון
										95,820
2,778	-	-	2	-	-	19	-	2,590	167	ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית
3,695	-	-	132	-	-	712	-	2,851	-	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח)
859	-	-	-	-	-	-	-	859	-	חברות ניירות ערך
73,709	-	1	63,387	-	-	381	-	9,940	-	תאגידים
25,954	-	-	-	25,954	-	-	-	-	-	חשיפות קמעונאיות ליחידים
12,954	-	-	4	12,950	-	-	-	-	-	הלוואות לעסקים קטנים
176,791	-	-	163	30,507	43,834	44,036	58,251	-	-	בביטחון נכס למגורים
5,602	-	-	5,602	-	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
4,889	-	1,353	3,536	-	-	-	-	-	-	הלוואות בפיגור
6,161	4	389	3,462	-	-	-	-	-	2,306	נכסים אחרים
686	-	192	494	-	-	-	-	-	-	מזה: בגין מניות
409,212	4	1,743	76,329	69,411	43,834	45,151	58,251	16,336	98,153	סך הכל
ליום 31 במרץ 2021										
104,496	-	-	135	-	-	-	-	87104,274	-	ריבנויות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית
2,099	-	-	1	-	-	9	-	1,850	239	ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית
4,882	-	-	206	-	-	658	-	4,018	-	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח)
702	-	-	-	-	-	-	-	702	-	חברות ניירות ערך
58,437	-	-	52,193	-	-	451	-	5,793	-	תאגידים
24,306	-	-	2	24,304	-	-	-	-	-	חשיפות קמעונאיות ליחידים
13,386	-	-	3	13,383	-	-	-	-	-	הלוואות לעסקים קטנים
159,282	-	-	1,218	36,776	27,019	38,823	55,446	-	-	בביטחון נכס למגורים
6,674	-	-	6,674	-	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
2,601	-	1,124	1,477	-	-	-	-	-	-	הלוואות בפיגור
6,366	4	77	3,808	-	-	-	-	-	2,477	נכסים אחרים
528	-	36	492	-	-	-	-	-	-	מזה: בגין מניות
383,231	4	1,201	65,717	74,463	27,019	39,941	55,446	12,450	106,990	סך הכל
ליום 31 בדצמבר 2021										
105,929	-	-	82	-	-	-	-	82105,765	-	ריבנויות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית
2,932	-	-	2	-	-	6	-	2,756	168	ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית
5,035	-	-	159	-	-	614	-	4,262	-	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח)
763	-	-	-	-	-	-	-	763	-	חברות ניירות ערך
65,701	-	-	58,855	-	-	420	-	6,426	-	תאגידים
25,474	-	-	-	25,474	-	-	-	-	-	חשיפות קמעונאיות ליחידים
12,589	-	-	5	12,584	-	-	-	-	-	הלוואות לעסקים קטנים
175,304	-	-	1,515	34,787	39,247	42,318	57,437	-	-	בביטחון נכס למגורים
6,022	-	-	6,022	-	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
2,410	-	1,290	1,120	-	-	-	-	-	-	הלוואות בפיגור
6,122	4	312	3,492	-	-	-	-	-	2,314	נכסים אחרים
686	-	194	492	-	-	-	-	-	-	מזה: בגין מניות
408,281	4	1,602	71,252	72,845	39,247	43,358	57,437	14,289	108,247	סך הכל

(1) היתרות בגילוי כוללות יתרות חוב מאזניות וחוב מאזניות המשקפות סיכון אשראי, זאת למעט סכומי מסים נדחים והשקעות בתאגידים פיננסיים מתחת לספי הניכוי (הכפופים למשקל סיכון 250%), חשיפות בגין סיכון אשראי צד נגדי וחשיפות איגות.

(2) היתרות משקפות את סכומי החשיפה הפיקוחיים, בניכוי הפרשות ומחיקות, לאחר מקדמי המרה לאשראי ולאחר שיטות הפחתת סיכון אשראי.

דוח סיכונים

ליום 31 במרץ 2022

סיכון אשראי של צד נגדי

ניתוח חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) לפי גישה פיקוחית (CCR1)

ליום 31 במרץ 2022			
נכסי סיכון	חשיפה לאחר הפחתת ביטחונות	חשיפה פוטנציאלית עתידית	עלות שחלוף
938	2,042	1,807	2,199
72	178	-	-
1,010	2,220	1,807	2,199

שיטת החשיפה הנוכחית
הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך)

סך הכל

ליום 31 במרץ 2021			
נכסי סיכון	חשיפה לאחר הפחתת ביטחונות	חשיפה פוטנציאלית עתידית	עלות שחלוף
1,760	2,670	1,806	2,079
195	195	-	-
1,955	2,865	1,806	2,079

שיטת החשיפה הנוכחית
הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך)

סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2021			
נכסי סיכון	חשיפה לאחר הפחתת ביטחונות	חשיפה פוטנציאלית עתידית	עלות שחלוף
928	2,271	1,677	2,097
136	157	-	-
1,064	2,428	1,677	2,097

שיטת החשיפה הנוכחית
הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך)

סך הכל

הקצאת הון בגין התאמת שערך לסיכון אשראי (CVA) (CCR2)

ליום 31 בדצמבר 2021		ליום 31 במרץ 2021		ליום 31 במרץ 2022	
נכסי סיכון	חשיפה לאחר הפחתת ביטחונות	נכסי סיכון	חשיפה לאחר הפחתת ביטחונות	נכסי סיכון	חשיפה לאחר הפחתת ביטחונות
529	1,931	511	2,257	616	2,048

סך כל התיקים שמחשבים בגינם CVA לפי הגישה הסטנדרטית

דוח סיכונים

ליום 31 במרץ 2022

סיכון נזילות

סיכון נזילות - סיכון הנובע מאי הוודאות לגבי זמינות המקורות, ויכולת מימוש נכסים בזמן קצוב ובמחיר סביר. סיכון הנזילות הוא סיכון מהותי וייחודי בשל הצורך להגיב אליו תוך פרק זמן קצר ככל הניתן. התרחשות הסיכון עלולה לגרום הפסדים גדולים לבנק, ואף להוביל לקריסתו. לפרטים נוספים בדבר סיכון נזילות ראה פרק סיכון נזילות בדוח הסיכונים לשנת 2021 המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

יחס כיסוי הנזילות (Liquidity)

להלן פרטים בדבר יחס כיסוי הנזילות⁽¹⁾ (במיליוני שקלים חדשים):

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2022		
סך ערך לא משוקלל ⁽²⁾ (ממוצע)	סך ערך משוקלל ⁽³⁾ (ממוצע)	
		סך כל נכסים נזילים באיכות גבוהה
		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
		תזרימי מזומנים יוצאים
		פיקדונות קמעוניים מיחידים ומעסקים קטנים, מזה:
10,332	155,299	פיקדונות יציבים
2,174	43,467	פיקדונות פחות יציבים
6,655	61,722	פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים
1,503	50,110	מימון סיטונאי בלתי מובטח, מזה:
62,179	96,695	פיקדונות לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים) ופיקדונות ברשתות של תאגידיים
914	3,656	בנקאיים קואופרטיביים
61,183	92,957	פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
82	82	חובות לא מובטחים
235	-	מימון סיטונאי מובטח
45,352	134,782	דרישות נזילות נוספות, מזה:
36,542	36,542	תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות
-	-	קווי אשראי ונזילות
5,295	61,372	מחויבויות מימון חוזיות אחרות
2,616	35,970	מחויבויות מימון מותנות אחרות
118,099	-	סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
		תזרימי מזומנים נכנסים
369	2,147	הלוואות מובטחות
10,614	14,676	תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
35,392	37,925	תזרימי מזומנים נכנסים אחרים
46,375	54,748	סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים
		סך ערך מתואם⁽⁴⁾
		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים, נטו
		יחס כיסוי נזילות (%)
	120	

- (1) מידע מוצג במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יחסיות במשך הרבעון המדווח. מספר התצפיות ששימשו בחישוב הממוצעים ברבעון הראשון של שנת 2022 היו 76.
- (2) ערכים לא משוקללים יחושבו כיתרות בלתי מסולקות העומדות לפירעון או ניתנות לפירעון על ידי המחזיק, תוך 30 ימים (לגבי תזרימים נכנסים ותזרימים יוצאים).
- (3) ערכים משוקללים יחושבו לאחר הפעלת מקדמי ביטחון מתאימים או שיעורי תזרים נכנס ויוצא (לגבי תזרימים נכנסים ויוצאים).
- (4) ערכים מתואמים יחושבו לאחר הפעלת: מקדמי ביטחון ושיעורי תזרים נכנס ויוצא וכן יתר המגבלות הרלבנטיות (כלומר מגבלה על נכסים נזילים באיכות גבוהה ומגבלה על תזרימים נכנסים כאמור בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221).

דוח סיכונים

ליום 31 במרץ 2022

להלן פרטים בדבר יחס כיסוי הנזילות⁽¹⁾ (במיליוני שקלים חדשים):

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2021		
סך ערך משוקלל ⁽³⁾ (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל ⁽²⁾ (ממוצע)	
84,754		סך כל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
		תזרימי מזומנים יוצאים
9,699	150,047	פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים, מזה:
2,119	42,377	פיקדונות יציבים
6,035	56,161	פיקדונות פחות יציבים
1,545	51,510	פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים
55,504	88,372	מימון סיטונאי בלתי מובטח, מזה:
868	3,471	פיקדונות לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים) ופיקדונות ברשתות של תאגידים בנקאיים קואופרטיביים
54,450	84,715	פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
186	186	חובות לא מובטחים
1,003		מימון סיטונאי מובטח
24,404	110,781	דרישות נזילות נוספות, מזה:
16,983	16,983	תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות
4,450	55,602	קווי אשראי ונזילות
476	476	מחויבויות מימון חוזיות אחרות
2,495	37,719	מחויבויות מימון מותנות אחרות
90,610		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
		תזרימי מזומנים נכנסים
1,080	2,135	הלוואות מובטחות
9,774	12,565	תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
16,027	20,405	תזרימי מזומנים נכנסים אחרים
26,881	35,105	סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים
סך ערך מתואם⁽⁴⁾		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
84,754		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים, נטו
63,729		יחס כיסוי נזילות (%)
133		

- (1) מידע מוצג במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח. מספר התצפיות ששימשו בחישוב הממוצעים ברבעון הראשון של שנת 2021 הינו 74.
- (2) ערכים לא משוקללים יחושבו כיתרות בלתי מסולקות העומדות לפירעון או ניתנות לפירעון על ידי המחזיק, תוך 30 ימים (לגבי תזרימים נכנסים ותזרימים יוצאים).
- (3) ערכים משוקללים יחושבו לאחר הפעלת מקדמי ביטחון מתאימים או שיעורי תזרים נכנס יוצא (לגבי תזרימים נכנסים ויוצאים).
- (4) ערכים מתואמים יחושבו לאחר הפעלת מקדמי ביטחון ושיעורי תזרים נכנס ויוצא וכן יתר המגבלות הרלבנטיות (כלומר מגבלה על נכסים נזילים באיכות גבוהה ומגבלה על תזרימים נכנסים כאמור בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221).

דוח סיכונים

ליום 31 במרץ 2022

להלן פרטים בדבר יחס כיסוי הנזילות⁽¹⁾ (במיליוני שקלים חדשים):

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2021			
סך ערך משוקלל ⁽³⁾ (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל ⁽²⁾ (ממוצע)		
88,141		סך כל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)	
		תזרימי מזומנים יוצאים	
10,159	153,821	פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים, מזה:	
2,168	43,357	פיקדונות יציבים	
6,493	60,520	פיקדונות פחות יציבים	
1,498	49,944	פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים	
60,532	94,073	מימון סיטונאי בלתי מובטח, מזה:	
914	3,657	פיקדונות לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים) ופיקדונות ברשות של תאגידים	
58,848	89,646	בנקאיים קואופרטיביים	
769	769	פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)	
210	-	חובות לא מובטחים	
27,593	116,545	מימון סיטונאי מובטח	
18,791	18,791	דרישות נזילות נוספות, מזה:	
5,707	61,900	תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות	
669	669	קווי אשראי ונזילות	
2,426	35,185	מחויבויות מימון חוזיות אחרות	
		מחויבויות מימון מותנות אחרות	
98,494		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים	
		תזרימי מזומנים נכנסים	
294	1,544	הלוואות מובטחות	
10,174	13,603	תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן	
17,485	23,156	תזרימי מזומנים נכנסים אחרים	
27,953	38,303	סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים	
סך ערך מתואם⁽⁴⁾		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)	
88,141		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים, נטו	
70,541		יחס כיסוי נזילות (%)	
125			

- (1) מידע מוצג כמזומנים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח. מספר התצפיות ששימשו בחישוב הממוצעים ברבעון הרביעי של שנת 2021 הינו 79.
- (2) ערכים לא משוקללים חושבו כיתרות בלתי מסולקות העומדות לפירעון או ניתנות לפירעון על ידי המחזיק, תוך 30 ימים (לגבי תזרימים נכנסים ותזרימים יוצאים).
- (3) ערכים משוקללים חושבו לאחר הפעלת מקדמי ביטחון מתאימים או שיעורי תזרים נכנס יוצא (לגבי תזרימים נכנסים יוצאים).
- (4) ערכים מתואמים חושבו לאחר הפעלת מקדמי ביטחון ושיעורי תזרים נכנס יוצא וכן יתר המגבלות הרלבנטיות (כלומר מגבלה על נכסים נזילים באיכות גבוהה ומגבלה על תזרימים נכנסים כאמור בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221).

הגורמים העיקריים המשפיעים על תוצאות יחס כיסוי הנזילות

הגורמים העיקריים המשפיעים על תוצאות יחס כיסוי הנזילות הם הרכב המקורות והשימושים של הבנק. הנכסים הנזילים באיכות גבוהה (HQLA) הינם נכסים ברמה 1, המאופיינים ברמת סחירות גבוהה ורמת סיכון נמוכה, אלו כוללים - מזומנים, עובר-ושב ופיקדונות בבנקים מרכזיים, איגרות חוב של ריבונות בעלות משקל סיכון 0% ואיגרות חוב של מדינת ישראל. עיקר תזרים המזומנים היוצא הינו כנגד מימון סיטונאי בלתי מובטח - פיקדונות שהופקדו בבנק על ידי תאגידים וגופים פיננסיים וכן תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים. עיקר תזרים המזומנים הנכנס הינו בגין תקבולי אשראי וכן תזרימים נכנסים בגין חשיפה לנגזרים.

היחס נע בצורה מחזורית ברובה, הניתנת לחיזוי לפי אומדנים פנימיים של הבנק. הגורם המרכזי המשפיע, לאורך זמן, על התפתחות היחס הוא הצמיחה בפעילות הבנק, הן בצד גיוס וניהול מבנה המקורות והן בצד הגידול בשימושים. קיימת תנדודות מסוימת בין הימים במהלך החודש בשל פעילות שוטפת של לקוחות וכן תחלופה בין שקלים למטבע-חוץ, בעיקר בעקבות פעילות בנגזרי שקל/מטבע חוץ.

הרכב הנכסים הנזילים באיכות גבוהה (HQLA)

להלן פירוט נכסים נזילים לפי רמות כנדרש בהוראה 221 (במיליוני שקלים חדשים):

ממוצע לרבעון הראשון		31 במרץ		
2021	2022	2021	2022	
84,653	85,760	90,692	81,073	נכסי רמה 1
101	82	107	86	נכסי רמה א2
-	85	-	88	נכסי רמה ב2
84,754	85,927	90,799	81,247	סך הכל HQLA

קיימת מגבלה רגולטורית על סניף לוס אנג'לס לגבי השימוש ברזרבת הנזילות בישות זו, תרחישי הבנק מניחים שימוש בנזילות הסניף בהתחשב במגבלה.

דוח סיכונים

ליום 31 במרץ 2022

הרכב נכסים זמינים משועבדים ולא משועבדים:

ליום 31 במרץ 2022			
מזה: לא משועבד	מזה: משועבד	סך היתרה במאזן	
כולל בנק אגוד			
80,309	2,518	82,827	מזומנים ופיקדונות בבנקים מרכזיים
9,696	941	10,637	אגרות חוב של ממשלת ישראל
1,437	-	1,437	אגרות חוב של אחרים בישראל
3,388	293	3,681	אגרות חוב של ממשלות זרות
487	-	487	אגרות חוב של אחרים זרים
276,861	6,056	282,917	אשראי לציבור, נטו
372,178	9,808	381,986	סך הכל

ליום 31 במרץ 2021			
מזה: לא משועבד	מזה: משועבד	סך היתרה במאזן	
ללא בנק אגוד			
87,989	1,331	89,320	מזומנים ופיקדונות בבנקים מרכזיים
13,311	861	14,172	אגרות חוב של ממשלת ישראל
1,322	-	1,322	אגרות חוב של אחרים בישראל
2,583	358	2,941	אגרות חוב של ממשלות זרות
529	20	549	אגרות חוב של אחרים זרים
247,268	2,273	249,541	אשראי לציבור, נטו
353,002	4,843	357,845	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2021			
מזה: לא משועבד	מזה: משועבד	סך היתרה במאזן	
92,445	1,244	93,689	מזומנים ופיקדונות בבנקים מרכזיים
9,549	872	10,421	אגרות חוב של ממשלת ישראל
1,372	-	1,372	אגרות חוב של אחרים בישראל
1,779	256	2,035	אגרות חוב של ממשלות זרות
460	19	479	אגרות חוב של אחרים זרים
264,822	6,606	271,428	אשראי לציבור, נטו
370,427	8,997	379,424	סך הכל

(1) סווג מחדש.

התפתחויות ביחס כיסוי הנזילות

הבנק שמר במהלך הרבעון הראשון של שנת 2022, על רמת נזילות נאותה, באמצעות השקעת עודפי הנזילות בנכסים נזילים באיכות גבוהה מאד - נכסי רמה 1. יחס כיסוי הנזילות הממוצע (מאוחד, כולל נתוני בנק אגוד) לרבעון הראשון של שנת 2022 הסתכם ב-120%, בהשוואה ל 125% בשלושת החודשים שנתימו ביום 31 בדצמבר 2021. במהלך רבעון זה, לא נרשמו חריגות ממגבלות היחס.

יחס מימון יציב נטו (LIQ2)

יחס מימון יציב נטו

ביום 21 ביוני 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין 222 בנושא יחס מימון יציב נטו - NSFR, אשר קובעת את אופן חישוב היחס כפי שנקבע ברפורמת באזל III של ועדת באזל (BCBS).

בהתאם להוראה, מטרת יחס כיסוי יחס המימון היציב נטו הינה לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנזילות של התאגידים הבנקאיים בטווח הארוך באמצעות דרישה תאגידים בנקאיים לשמור על פרופיל מימון יציב בהתאם להרכב נכסיהם המאזניים ולפעילויותיהם החוץ מאזניות. היחס מגביל הסתמכות יתר של התאגידים הבנקאיים על מימון סיטונאי קצר טווח. יחס המימון היציב נטו מכיל שני מרכיבים: פריטי מימון יציב זמין ופריטי מימון יציב נדרש. בהתאם לדרישות ההוראה, יחס המימון יציב נטו צריך להיות שווה או גדול ל-100%, על בסיס שוטף.

בהתאם להוראה, "מימון יציב זמין" מוגדר כחלק מההון ומההתחייבויות שניתן להסתמך עליו על פני אופק הזמן המובא בחשבון ביחס המימון היציב נטו, המשתרע על פני שנה אחת. סכום המימון היציב הנדרש של תאגיד מסוים הוא פונקציה של מאפייני הנזילות והתקופות הנותרות לפירעון של הנכסים השונים המוחזקים על ידי אותו תאגיד, וכן של חשיפותיו החוץ-מאזניות.

דוח סיכונים

ליום 31 במרץ 2022

להלן פרטים בדבר יחס מימון יציב נטו⁽⁴⁾ (במיליוני שקלים חדשים) ליום 31.03.2022:

א	ב	ג	ד	ה	ערך משוקלל
ללא מועד פירעון ⁽¹⁾	עד 6 חודשים	מ-6 חודשים עד שנה	שנה או יותר		
23,656	24	154	6,438	30,170	
23,656	-	-	2,694	26,350	
-	24	154	3,743	3,820	
-	128,055	9,679	5,355	131,668	
-	45,430	1,628	1,030	45,736	
-	82,626	8,051	4,324	85,933	
-	153,942	15,628	48,443	93,387	
-	3,840	0	0	1,920	
-	150,103	15,628	48,443	91,467	
-	2,938	-	-	-	
145	8,042	3,630	1,838	3,653	
-	-	2,945	-	-	
145	5,097	3,630	1,838	3,653	
				258,878	
				612	
-	-	-	-	-	
-	70,924	22,026	202,946	206,886	
-	-	-	-	-	
-	8,799	7,866	10,974	16,227	
-	52,416	5,620	28,525	52,700	
-	7	6	96	69	
-	9,709	7,337	163,438	137,349	
-	3,365	2,908	50,482	35,950	
-	-	1,203	9	610	
-	2,938	-	-	-	
747	4,064	1,050	9,645	12,174	
-	-	-	-	-	
-	-	1,327	-	1,327	
-	-	3,333	-	-	
-	-	57	-	57	
747	2,738	1,050	6,256	10,791	
-	-	94,929	-	4,228	
				223,900	
				116%	

(4) פריטים שדוחו במסגרת הטור "ללא מועד פירעון" הינם פריטים ללא מועד פירעון מוגדר.

הגורמים העיקריים המשפיעים על תוצאות יחס מימון יציב נטו

יחס מימון יציב נטו, על בסיס מאוחד ליום 31.03.2022 עמד על 116%. תנודתיות היחס על פני הרבעון הינה נמוכה, כאשר הגורמים העיקריים המשפיעים על תוצאות יחס כסוי מימון יציב נטו הם הרכב המקורות והשימושים של הבנק לפי תקופת המימון, סוג המימון והצד הנגדי. בצד המקורות - התחייבויות ארוכות טווח יציבות יותר מהתחייבויות קצרות טווח, וכן מימון מלקוחות קמעונאיים ועסקים קטנים הינו יציב יותר מאשר מימון סיטונאי בעל מועד פירעון זהה. התקצרות של מקורות ארוכים בהיקפים גבוהים (כגון כתיב התחייבויות נדחים) לטווח של מתחת לשנה הינו גורם המשפיע על תוצאות היחס, אך היות ומדובר במקור מימון אשר הינו בדרך כלל בעל תקופות לפירעון מפורזות ההשפעה על תוצאות היחס אינה מהותית. בצד השימושים - סוג הנכס, תקופת ואיכות הנכס וערך הנדילות קובעים את הסכום של מימון יציב נדרש.

מילון ואינדקס מונחים שנכללו בדוח הסיכונים

להלן פירוט תמציתי למונחים שנכללו בדוח הסיכונים :

מונחים המתייחסים לניהול הסיכונים בבנק ולהלימות הון

ABC	ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process - תהליך פנימי להערכת נאותות ההון הכולל של הבנק. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי ההון, תהליכי תכנון ההון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון. התהליך מהווה חלק מהנדבך השני של הוראת באזל II.
	HQLA - High Quality Liquid Assets - נכסים נזילים באיכות גבוהה, אשר ניתן להמירם למזומן בקלות ובמהירות, תוך הפסד ערך קטן או ללא הפסד בתרחיש קיצון.
	PD (Probability Of Default) - ההסתברות באחוזים שלווה יכנס לכשל בתוך זמן מוגדר.
	LGD (Loss Given Default) - שיעור ההפסד מהאשראי במידה והלקוח יכנס לכשל.
ב	באזל - באזל II / באזל III - מסגרת להערכת הלימות הון וניהול הסיכונים אשר פורסמה על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים.
ה	הגישה הסטנדרטית - גישה לחישוב ההון הנדרש בגין סיכון אשראי, שוק או תפעולי. חישוב הקצאת ההון נערך על פי נוסחה המבוססת על רכיבי הערכה פיקוחיים אשר הוגדרו על ידי המפקח על הבנקים.
	הון פיקוחי (הון כולל) - ההון הפיקוחי מורכב משני רבדים: הון רובד 1, הכולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף והון רובד 2. בהתאם להגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 - מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי.
י	יחס הון מזערי - היחס מייצג את דרישות שיעורי ההון הפיקוחי המזעריים שהבנק מחויב להחזיק בהתאם לדרישות הוראת ניהול בנקאי תקין 201.
ס	מבחני מצוקה (קיצון) - כינוי למגוון שיטות שנועדו להעריך את מצבו הפיננסי של תאגיד בנקאי בתרחיש קיצון.
	מסמך הסיכונים - מסמך המציג בצורה תמציתית את פרופיל הסיכון של הבנק, על מנת לאפשר לדיירקטוריון לעקוב אחר פעולות ההנהלה ולוודא שהן עולות בקנה אחד עם תיאבון הסיכון ועם מסגרת ניהול הסיכונים שאושרה על ידו. מסמך הסיכונים מדווח ומוגש לדיירקטוריון בתדירות רבעונית.
נ	נדבך 2 - הנדבך השני במסגרת העבודה של באזל II המתייחס לתהליך הסקירה הפיקוחית. חלק זה מורכב מעקרונות היסוד הבאים: הבנק יערך תהליך ICAAP, כהגדרתו לעיל. המפקח יקיים תהליך להערכת תהליך הערכת הלימות ההון על ידי הבנק, לבחינת יכולתו לבצע ניטור על יחסי ההון הפיקוחיים והעמידה בהם. הבנק מצופה לפעול מעל יחסי ההון המזעריים אשר הוגדרו.
	נדבך 3 - הנדבך השלישי במסגרת העבודה של באזל II אשר מטרתו לעודד משמעת שוק על ידי פיתוח של מערכת דרישות גילוי, שתאפשר למשתתפים בשוק להעריך את ההון, החשיפות לסיכון ותהליכי הערכת הסיכון ובהתאם לכך להעריך את הלימות ההון של הבנק.
	נכסי סיכון - מורכבים מסיכון אשראי, סיכון תפעולי וסיכון שוק המחושבים בשיטה הסטנדרטית כאמור בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211.
ס	סיכון CVA - Credit Valuation Adjustment - הינו המרכיב בשווי הוגן של נגזר אשר מביא בחשבון את סיכון האשראי של הצד הנגדי בעסקה. סיכון CVA הוא הסיכון להפסד משערך לשווי שוק בגין סיכון צפוי של צד נגדי לנגזרים מעבר לדלפק (OTC). כלומר, הפסד בגין ירידה בשווי ההוגן של הנגזרים, בשל עלייה בסיכון האשראי של הצד הנגדי (כגון: ירידת דירוג).
	סיכון אשראי של צד נגדי - הסיכון שהצד השני לעסקה ייכנס לכשל לפני הסילוק הסופי של תזרימי המזומנים בעסקה.

מונחים המתייחסים לבנקאות ופיננסיים

א	איגרות חוב - נייר ערך המהווה התחייבות של המנפיק לשלם למחזיק האיגרת את הקרן שהונפקה בתוספת ריבית במועדים קבועים או בהתקיים תנאי מסויים.
ח	חבות - אשראי מאזני ואשראי חוץ מאזני כהגדרתם בהוראה 313 לניהול בנקאי תקין.
	חוב פגום - חוב יסווג כחוב פגום כאשר תשלום הקרן או הריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב מובטח היטב ונמצא בהליכי גביה. כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום, אלא אם לפני הארגון מחדש ולאחריו נערכה בגינו הפרשה להפסדי אשראי לפי שיטת עומק הפיגור בהתאם לנספח להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314 בדבר חובות בעייתיים בהלוואות לדיור.
י	יתרת חוב רשומה - יתרת החוב, לרבות ריבית צבורה שהוכרה, פרמיה או ניכיון שטרם הופחתו, עמלות נדחות נטו או עלויות נדחות נטו שנדקפו ליתרת החוב וטרם הופחתו, ובניכוי סכום החוב שנמחק חשבונאית.
	מכשיר פיננסי חוזה היוצר נכס פיננסי בישות אחת והתחייבות פיננסית או מכשיר הוני בישות אחרת.
נ	נגזר - מכשיר פיננסי או חוזה אשר שוויו משתנה בתגובה לשינוי במחיר נכס הבסיס (מכשיר פיננסי, נכס פיזי, מדד מחירים, דירוג אשראי או נכס בסיס אחר), דורש השקעה ראשונית קטנה או מינימלית ביחס לסוגים אחרים של חוזים, וצפוי להיות מסולק במועד עתידי.

מונחים המתייחסים להוראות רגולטוריות

ABC	LCR - Liquidity coverage ratio - יחס כיסוי הנזילות - מוגדר כיחס בין הנכסים הנזילים באיכות גבוהה ובין תזרימי המזומנים היוצא נטו ל-30 הימים הבאים, תחת תרחיש קיצון. היחס משמש כמדד ליכולת הבנק לעמוד בצרכי נזילותו לתקופה של חודש קדימה.
------------	---

ניירות ערך, 1, 7, 11, 12, 18	א	
נכסי סיכון, 3, 8, 14, 30		אשראי, 3, 9, 12, 14, 17, 18, 20, 22, 23, 25, 26, 27, 30
ס	ד	
סיכון אסטרטגי, 12		דיבידנד, 15
סיכון אשראי, 5, 12, 13, 17, 20, 21, 22, 23, 30	ה	
סיכון חוצה גבולות, 12		הון, 3, 5, 6, 9, 11, 12, 15, 17, 18, 23, 29, 30
סיכון מוניטין, 12, 18		הון עצמי, 9, 17, 18, 30
סיכון נדילות, 12, 17, 25		הלבנת הון, 12
סיכון ציות ורגולציה, 11, 12		הלוואות לדיור, 9, 14, 18, 20, 29, 30
סיכון ריבית, 12, 24		הפרשה להפסדי אשראי, 20, 30
סיכון שוק, 17, 24, 30	ו	
סיכון תפעולי, 17, 30		יחס המינוף, 3, 5, 9, 18, 19
ע	ז	
עמלות, 30		מיסון, 3, 5, 9, 12, 15, 18, 25, 26, 27, 28, 29
ענפי משק, 20	ח	
ש		נגזרים, 10, 15, 17, 24, 26, 27, 29, 30
שווי הון, 17, 24, 30		